

EKT

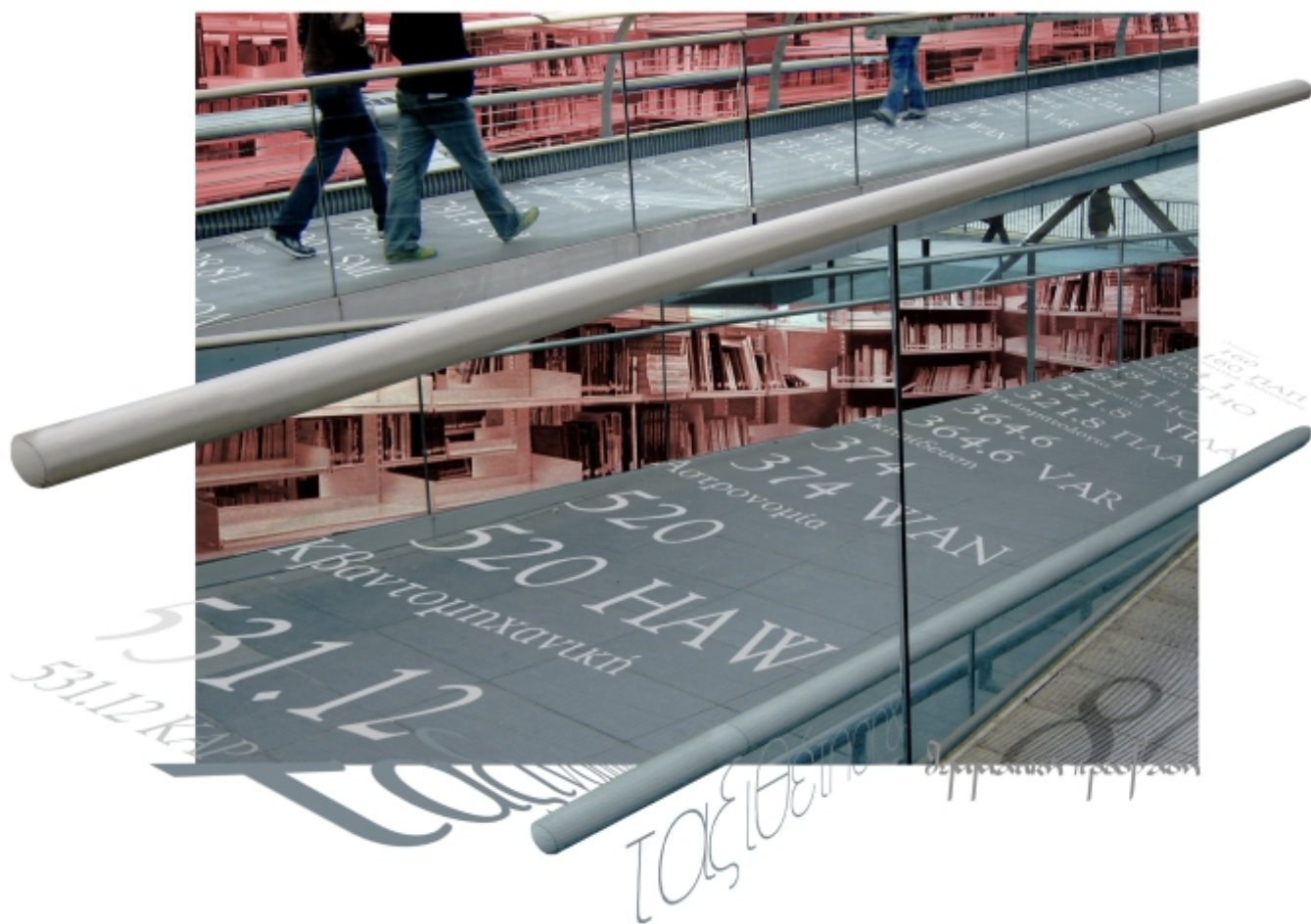
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Οι
Οι

ΤΕΥΧΟΣ 5

Σεπτέμβριος 2007
Ενημερωτικό δελτίο του ΕΚΤ
για τις Δημόσιες
Βιβλιοθήκες

Δημόσιες Βιβλιοθήκες ...Κινούνται

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

- 3 / Το Σημείωμα της έκδοσης
- 4 / Συλλογικός Κατάλογος Δημόσιων Βιβλιοθηκών
(Νοέμβριος 2005-Ιούνιος 2006)
- 12 / Ταξινόμηση, ταξιθέτηση και θεματική πρόσβαση
- 16 / Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
- 22 / Παπαχαραλάμπειος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου
- 28 / Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρεθύμνου
- 32 / Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΕΚΤ-ΑΒΕΚΤ
- 34 / Εκδόσεις του ΕΚΤ για τις βιβλιοθήκες στο Διαδίκτυο

www.ekt.gr

Η έκδοση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης/ΕΙΕ "Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες...Κινούνται" απευθύνεται στο σύνολο των Δημόσιων και Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Στην παρούσα φάση περιλαμβάνει ύλη από τις Δημόσιες Κεντρικές Βιβλιοθήκες που συμμετέχουν στο έργο "Ολοκλήρωση των Έργων των Κινητών Βιβλιοθηκών".

Τα τεύχη της έκδοσης βρίσκονται στη διεύθυνση <http://www.ekt.gr/publib/newsletter>. Αν επιθυμείτε να ενημερώνεστε για την κυκλοφορία κάθε νέου τεύχους, μπορείτε να στείλετε e-mail με θέμα "SUBSCRIBE" στη διεύθυνση publib@ekt.gr.

Επικοινωνία: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ΕΙΕ κα Μάρα Κουνάδη, Βασ. Κωνσταντίνου 48, Τ.Κ. 116 35, Αθήνα, Τηλ.: 210 7273970, Fax: 210 7252223, E-mail: publib@ekt.gr

Η έκδοση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του έργου "Ολοκλήρωση των Έργων των Κινητών Βιβλιοθηκών" - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II), Γ' ΚΠΣ, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση-Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από το Ελληνικό Δημόσιο.

Δημόσιες Βιβλιοθήκες ...Κινούνται

Το σημείωμα της έκδοσης

Σας καλωσορίζουμε στο πέμπτο τεύχος της έκδοσης "Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες ... Κινούνται". Σε αυτό το τεύχος θα περιηγηθούμε στις Δημόσιες Κεντρικές Βιβλιοθήκες Βέροιας, Ναυπάκτου και Ρεθύμνου. Οι βιβλιοθήκες παρουσιάζουν τις συλλογές και τις υπηρεσίες τους, χρήσιμα στατιστικά στοιχεία, καθώς και έργα του ΕΠΕΑΕΚ που έχουν συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξή τους.

Τη θεματική πρόσβαση και τη χωροταξική τοποθέτηση του υλικού μίας συλλογής πραγματεύεται το άρθρο του Μανόλη Πεπονάκη, βιβλιοθηκονόμου του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης. Στο άρθρο παρουσιάζονται προβληματισμοί και επισημάνσεις από την εμπειρία του ΕΚΤ στη συνεργασία του με τις βιβλιοθήκες.

Συνηθισμένες ελλείψεις και λάθη που καταγράφονται από την κεντρική επεξεργασία βιβλιογραφικών δεδομένων δημόσιων βιβλιοθηκών για τη συγκρότηση του Συλλογικού Καταλόγου των Δημόσιων Βιβλιοθηκών παρουσιάζονται στο άρθρο της Κατερίνας Κεράστα από τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβαδειάς. Όπως επισημαίνεται και στο άρθρο, η καταγραφή των πρακτικών που ακολουθούνται μπορεί να αποτελέσει τη βάση μιας κοινής πολιτικής καταλογογράφησης από τις δημόσιες βιβλιοθήκες.

Ακόμα, ενημερωθείτε για το Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών του ΕΚΤ (ΑΒΕΚΤ), το πλέον διαδεδομένο λογισμικό στις ελληνικές βιβλιοθήκες, και το υποστηρικτικό υλικό που είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο. Οι σχετικές ενότητες συνοψίζουν τα κυριότερα σημεία της υποστήριξης και επικοινωνίας του ΕΚΤ με τις βιβλιοθήκες.

Όπως πάντα, περιμένουμε ιδέες και προτάσεις για τον εμπλουτισμό της έκδοσής μας. Αν θέλετε να συμπεριλάβουμε το άρθρο σας στο επόμενο τεύχος μας, μπορείτε να το αποστείλετε στο ΕΚΤ έως τις 15 Νοεμβρίου 2007. Αν θέλετε να επικοινωνήσετε μαζί μας για οποιοδήποτε θέμα, θα είμαστε στη διάθεσή σας στη διεύθυνση publib@ekt.gr.

Καλή ανάγνωση

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ Νοέμβριος 2005 - Ιούνιος 2006

Ο εμπλουτισμός της βάσης «**ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ**» συνεχίστηκε με αμείωτο ρυθμό μέχρι και τον Ιούνιο του 2006, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου ΕΠΕΑΕΚ 2005-2006: «Ολοκλήρωση του έργου των Κινητών Βιβλιοθηκών Δ.Κ.Β. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ» - MIS 102803.

Κατά το οκτάμηνο αυτό (11/2005-6/2006), παρά τη συνεχιζόμενη έλλειψη επαρκούς προσωπικού, έγιναν αξιόλογες εργασίες:

- Ο κατάλογος περιέχει τμήμα εγγραφών 8 Δημοσίων Βιβλιοθηκών (Λιβαδειάς, Ιωαννίνων, Ναυπάκτου, Σερρών, Αταλάντης, Κέρκυρας, Ρόδου, Πύργου)
- Η βάση αυξήθηκε και αριθμεί τις **28.634** βιβλιογραφικές εγγραφές και **72.846** εγγραφές καθιερωμένων τύπων
- Εμπλουτίστηκαν οι μονογραφικές σειρές (**2.958** βιβλιογραφικές εγγραφές), οι οποίες διατίθενται στο Διαδίκτυο σε μορφή ISO 2709 και .pdf
- Ελέγχθηκαν εισαχθείσες διπλοεγγραφές
- Προστέθηκαν εγγραφές αρχείων καθιερωμένων Γεωγραφικών όρων και Συλλογικών Οργάνων (όχι εκδοτών) από το CD "Αρχεία Καθιερωμένων Επικεφαλίδων" που εξέδωσε η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος (έκδ. 2003) που δεν υπήρχαν ήδη στη βάση του Συλλογικού Καταλόγου, μετά

από επιλογή και προσαρμογή τους στους κανόνες που έχουν υιοθετηθεί και ακολουθούνται με συνέπεια στο ΣΚΔΒ.

Συνολικά προστέθηκαν άλλες **15.230** εγγραφές.

- Διατέθηκαν στο Διαδίκτυο ενημερωμένα τα Αρχεία των **Συλλογικών Οργάνων** και των **Γεωγραφικών όρων**, τόσο σε μορφή τύπου GARE (.pdf), όσο και σε μορφή ISO 2709
- Παράλληλα, συνέχισαν να διατίθενται, εμπλουτισμένα με τις τελευταίες ενημερώσεις, τα αρχεία **Ονόματα Προσώπων, Οικογενειακά Ονόματα, Ομοιόμορφοι τίτλοι και Θέματα** σε μορφή τύπου GARE (.pdf)
- Συντάχθηκαν και δημοσιεύτηκαν στο Διαδίκτυο οι **"Οδηγίες και Κανόνες καθιέρωσης των Authorities στο ΣΚΔΒ"**.

Στα προηγούμενα τεύχη του ενημερωτικού δελτίου του ΕΚΤ «Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες ...Κινούνται», είχαμε αναφερθεί στις πρώτες προσπάθειες και δυσκολίες, στους συμμετέχοντες φορείς, στους αρχικούς σκοπούς του έργου (τ. 1), στον επαναπροσδιορισμό των αρχικών στόχων και στις βιβλιοθήκες των οποίων οι συλλογές έχουν ενταχθεί στη βάση του ΣΚΔΒ (τ. 2), στη διαδικασία ταύτισης, επιλογής και εισαγωγής των βιβλιογραφικών εγγραφών (τ. 3), καθώς και στη δημιουργία των μονογραφικών σειρών (τ. 4).

Στο τελευταίο τεύχος (αρ. 4) είχαμε, επίσης, υποσχεθεί τη δημοσίευση λεπτομερών αναφορών σε προβληματισμούς, πρακτικές, διαδικασίες και κανόνες που αντιμετωπίζονται και υλοποιούνται κατά τη διάρκεια δημιουργίας του ΣΚΔΒ.

Έτσι, λοιπόν, πιστεύουμε ότι η εμπειρία που αποκτήθηκε στη διαχείριση πολλών βάσεων δεδομένων (από το 1999) καθιστά αναγκαία την επισήμανση για τις ελλείψεις και τα πλέον συνηθισμένα λάθη που παρουσιάζονται στις εγγραφές των Δημοσίων Βιβλιοθηκών.

Δε θα σταδούμε (τουλάχιστον αυτή τη φορά) στη διαφορετική προσέγγιση και επιλογή πολιτικής κάθε βιβλιοθήκης, την οποία μπορεί να τηρεί με συνέπεια. Θα αναφερθούμε, αντίθετα, στο συχνά επαναλαμβανόμενο τρόπο καταχώρισης στοιχείων των εγγραφών, στον οποίο δεν υιοθετείται μια σταθερή πρακτική ανά εγγραφή ή ο οποίος δε συμφωνεί με τους γραμματικούς κανόνες και την εφαρμογή τους στους Η/Υ, αλλά κυρίως με τους όρους, τους κανόνες και τους κωδικούς των ISBD, AACR2 και UNIMARC.

Πολλά απ' αυτά που παραθέτουμε μπορεί να θεωρηθούν αυτονόητα, ωστόσο στην πράξη πολλές φορές δεν εφαρμόζονται. Βέβαια, όσα λάθη ή επισημάνσεις αναφέρονται παρακάτω δε σημαίνει απαραίτητα ότι αφορούν στο σύνολό τους τις βιβλιοθήκες. Εξάλλου, τα περισσότερα λάθη γίνονται μάλλον από κεκτημένη ταχύτητα παρά από άγνοια (από όλες τις Βιβλιοθήκες· άλλες λιγότερο, άλλες περισσότερο).

Επειδή η πλειοψηφία των δημοσίων βιβλιοθηκών

χρησιμοποιεί το σύστημα ΑΒΕΚΤ 5.5 για την καταλογογράφηση του υλικού τους θα αναφερθούμε αρκετές φορές σε αυτό.

Θα ξεκινήσουμε, λοιπόν, με επισημάνσεις και προτάσεις που αφορούν

- τις βιβλιογραφικές εγγραφές, τη γραμματική στίξη και την εφαρμογή της στους Η/Υ,
- την Ετικέτα Εγγραφής,
- τα πεδία Ταύτισης ΟΧΧ του UNIMARC, και
- τα πεδία Κωδικοποιημένων Πληροφοριών 1ΧΧ του UNIMARC.

Βιβλιογραφικές Εγγραφές, Γραμματική Στίξη και Η/Υ & Γενικές Παρατηρήσεις

- Η στίξη των ISBD προβλέπεται από το ABEKT 5.x και σύμφωνα με το UNIMARC καταχωρείται αυτόματα μόνο στα πεδία του τμήματος 2xx, και δε χρειάζεται να πληκτρολογείται από τον καταλογογράφο.
- Σε κείμενα και δεδομένα για ηλεκτρονική επεξεργασία χρειάζεται αρκετή προσοχή, αφού όλοι οι χαρακτήρες, ακόμα και το κενό, έχουν την ίδια αξία και δυνατότητα επεξεργασίας. Γι αυτό:
 - Δεν **καταλογογραφούμε** με κεφαλαία γράμματα, αλλά **με πεζά**. Διατηρούμε τα κεφαλαία όπου προβλέπεται από τους κανόνες (γραμματικούς και βιβλιοθηκονομικούς).
 - Προσέχουμε να **μην είναι οι λέξεις κολλημένες** μεταξύ τους. Π.χ.: Όσα παίρνειο άνεμος
 - Προσέχουμε να **μη δημιουργούνται κενά διαστήματα περισσότερα του ενός** μεταξύ των λέξεων. Π.χ.: Κώδικας Da Vinci
 - Προσέχουμε στην έγκαιρη **επιλογή του ορθού πληκτρολογίου** (αγγλικό ή ελληνικό), για την αποφυγή μικτής, ουσιαστικά, γραφής της λέξης που οπτικά δείχνει ορθή π.χ. άλλο "Alpha" (το αρχικό "A" είναι ελληνικό), και άλλο "Alpha" (το αρχικό "A" είναι λατινικό). Σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει πρόβλημα στην αναζήτηση, την ταξιδέτηση και την ηλεκτρονική επεξεργασία.
 - Ποτέ δεν αφήνουμε κενό μετά το τέλος μιας λέξης και το σημείο στίξης που την συνοδεύει. Το **κόμμα** πρέπει να είναι **«κολλημένο» με τη λέξη που προηγείται**. Το κενό ακολουθεί.

Το ίδιο ισχύει και για τις **τελείες**, τις **άνω-κάτω τελείες**, τις **παρενθέσεις**, το **δαυμαστικό**, το **ερωτηματικό** και τα **εισαγωγικά**.

- Ποτέ **δεν αφήνουμε κενό μετά το άνοιγμα παρένθεσης, εισαγωγικών, αγκύλης ή άγκιστρου**, αλλά και ποτέ **δεν αφήνουμε κενό πριν το κλείσιμό** τους. Το κείμενο που παραθέτουμε πρέπει να "ακουμπάει" και στις δύο πλευρές (άνοιγμα και κλείσιμο) του παρενθετικού σημείου στίξης.
- Στη **διαχωριστική παύλα** πρέπει να υπάρχει κενό πριν και μετά.
- Αποφεύγουμε να κόβουμε τις λέξεις στη μέση κατά την καταχώριση δεδομένων στα πεδία του UNIMARC (συλλαβισμός).
- Τα **«σωστά» (ελληνικά) εισαγωγικά** μπαίνουν κρατώντας πατημένο το πλήκτρο Shift και πατώντας το πλήκτρο που βρίσκεται αριστερά του Enter.

Στο παράδειγμα "Ο άνθρωπος κλειδί" τα εισαγωγικά είναι λάθος (αυτά τα εισαγωγικά μπαίνουν στα αγγλικά κείμενα). Η ορθή γραφή είναι «Ο άνθρωπος κλειδί» (με πληκτρολόγιο ελληνικό).

(Η πληροφορία αυτή είναι μια γενική πληροφορία ηλεκτρονικής γραφής κειμένων, αφού ουσιαστικά δεν επηρεάζει την εισαγωγή δεδομένων στο ABEKT 5.5, και τα εισαγωγικά καταχωρούνται με τη λατινική εκδοχή "", ανεξάρτητα από την επιλογή πληκτρολογίου).

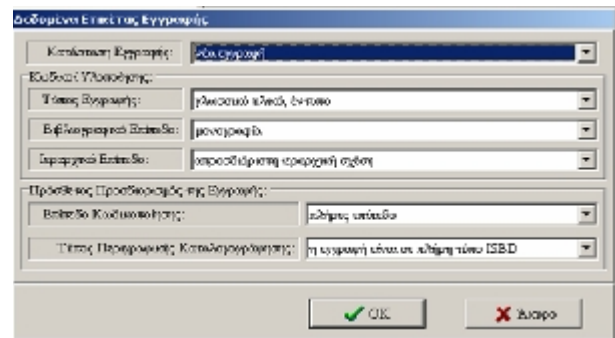
- Για να βάλουμε **διαλυτικά** (i, ü) πατάμε ταυτόχρονα το πλήκτρο shift και το πλήκτρο που βάζει τον τόνο και μετά το φωνήεν στο οποίο θέλουμε να βάλουμε διαλυτικά (το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι ελληνικό).

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
Νοέμβριος 2005-Ιούνιος 2006

- Για να βάλουμε **τόνο με διαλυτικά** στα γράμματα ιώτα και ύψιλον (ϊ, υ) πατάμε (**Ctrl+Alt+τόνος**) ή (**Shift+W**) και **μετά** το **ιώτα** ή το **ύψιλον** (το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι ελληνικό).
- Για να βάλουμε στο κείμενό μας **άνω τελεία (´)** πληκτρολογούμε Alt + 0183. Με πατημένο το αριστερό πλήκτρο Alt, πατάμε στα αριθμητικά πλήκτρα που βρίσκονται δεξιά τον αριθμό 0183 δηλαδή στο Numeric Keypad (αφού έχει "πατηθεί" το NumLock), όχι στα αριθμητικά πλήκτρα που βρίσκονται πάνω από τα γράμματα (το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι ελληνικό).
- Για να κλείσουμε μια πρότασή μας σε **«κεραίες»** ([] κεραία (δηλ. παύλα μεγαλύτερη από το ενωτικό [-]) ή για να δηλώσουμε αντιδιαστολή με κεραία, πληκτρολογούμε **Alt + 0150** στο Numeric Keypad (το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι αγγλικό και να έχει ενεργοποιηθεί το Numeric Keypad).

- εγγραφή υψηλότερου επιπέδου», ενώ το Ιεραρχικό Επίπεδο πρέπει να είναι «#-απροσδιόριστη ιεραρχική σχέση»

Η συνηθέστερη μορφή της Ετικέτας Εγγραφής των βιβλιογραφικών εγγραφών μονογραφιών των δημοσίων βιβλιοθηκών θα μπορούσε να είναι η κάτωδι:

όπου αλλάζει ουσιαστικά μόνο ο εκάστοτε τύπος της εγγραφής (ό) π.χ. υλικό προβολής και μαγνητοσκοπήσεων, ηλεκτρονικοί πόροι κ.λπ.

Στο ΣΚΔΒ αλλάζει μόνο η Κατάσταση Εγγραφής: από «n-νέα εγγραφή» γίνεται «c-διορθωμένη εγγραφή». Προσοχή στην έννοια **«πολυμέσα»**: στη βιβλιοθηκονομική ορολογία είναι συνώνυμο του «σύνθετου», είναι δηλ. τεκμήρια που περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες κατηγορίες υλικού, καμία από τις οποίες δεν ορίζεται ως κύριο συστατικό του τεκμηρίου.

Ετικέτα Εγγραφής

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni.htm>

Απ' όσο τουλάχιστον γνωρίζουμε έως τώρα, καμία δημόσια βιβλιοθήκη δεν κάνει συνδέσεις μεταξύ εγγραφών που σχετίζονται ιεραρχικά, οπότε

- η Κατάσταση Εγγραφής δε μπορεί να είναι «ο-εγγραφή για την οποία έχει δημιουργηθεί

ΟΧΧ Τμήμα Ταύτισης

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni0.htm>

Στο τμήμα ΟΧΧ του UNIMARC οι πληροφορίες καταχωρούνται, σύμφωνα με τους ISBD, στη **γλώσσα καταλογογράφησης**, ενώ μπορούν να αντληθούν από **οποιαδήποτε πηγή**.

010 Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Βιβλίου (ISBN)

- Το **ISBN** (των ελληνικών εκδόσεων, τουλάχιστον προς το παρόν) **πρέπει να έχει παύλες**
- Προσοχή στο **ψηφίο ελέγχου -X**: πρέπει να είναι **λατινικό κεφαλαίο**
- Στο **πεδίο \$b** π.χ. \$bΣετ ό τόμων (για μεμονωμένους τόμους και set πολύτομων έργων) π.χ.
\$bt. 1
\$bt. 2/3
\$bχαρτόδετο
- Το **υποπεδίο \$d** δε χρησιμοποιείται από καμία δημόσια βιβλιοθήκη (τουλάχιστον προς το παρόν)
- **\$z**: Λανθασμένο ISBN (άκυρο ISBN, ίδιο ISBN σε διαφορετικές εκδόσεις - ενημέρωση και 301, κακέκτυπο).

1XX Τμήμα Κωδικοποιημένων Πληροφοριών

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm>

100 Γενικά Δεδομένα Επεξεργασίας

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm>

Σημεία 8-16: Τύπος της χρονολογίας δημοσίευσης
Χρονολογίες δημοσίευσης 1 & 2

Μονογραφίες

- Η χρονολογία δημοσίευσης πρέπει να συνάδει με την πληροφορία του 210_\$.d
- Αν είναι γνωστή (ή μπορεί να εκτιμηθεί) είτε μόνο η χρονολογία δημοσίευσης είτε μόνο το copyright, ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«d-μονογραφία πλήρης όταν κυκλοφόρησε, ή η οποία κυκλοφόρησε μέσα σε ένα ημερολογιακό έτος»** (προσοχή: δεν πρέπει να υπάρχουν στοιχεία στη Χρονολογία Δημοσίευσης 2 στην εισαγωγή της εγγραφής κατά την ανταλλαγή των δεδομένων δημιουργείται αρχείο λάθους log.txt απαιτείται χειροκίνητη διόρθωση, δε διορθώνεται από το σύστημα) π.χ. d2000#### (Στο 210_\$.d μπορεί να είναι 2000,[2000]ή [2000?])
- Όταν η έκδοση είναι ανατύπωση, αναπαραγωγή (reproduction-όχι νέα έκδοση) ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«e-αναπαραγωγή ενός τεκμηρίου»**. Πρέπει να είναι συμπληρωμένες οι Χρονολογίες δημοσίευσης 1 & 2 (προσοχή: η παλαιότερη χρονολογία πρέπει να είναι στη Χρονολογία δημοσίευσης 2).Π.χ.:

e19831977 (καταχωρείται στο 210_\$.d1983, αφού γνωρίζουμε ότι είναι π.χ. 2η ανατύπωση της αρχικής χωρίς όμως ουσιαστική διαφοροποίηση σ' αυτή την περίπτωση σύμφωνα με τους AACR2 στο πεδίο 205 δεν καταγράφεται αντίστοιχη πληροφορία π.χ. 205_\$.a2η ανατ.).

e1983198# (στο 210_\$.d1983 και στο 205_\$.a2η ανατ. αν μπορούμε να γνωρίζουμε ότι η 1^η έκδοση έγινε τη δεκαετία του 1980. Διαφορετικά χρησιμοποιούμε το χαρακτήρα **«d-μονογραφία πλήρης όταν κυκλοφόρησε, ή η οποία κυκλοφόρησε μέσα σε ένα ημερολογιακό έτος»** με τη χρονολογία δημοσίευσης της αναπαραγωγής).

e198319## (στο 210_\$.d1983 και στο 205_\$.a2η ανατ. είναι άγνωστη η ακριβής χρονολογία έναρξης της

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
Νοέμβριος 2005-Ιούνιος 2006

δημοσίευσης αλλά είναι γνωστό ότι η 1^η έκδοση έγινε το συγκεκριμένο αιώνα).

- Όταν υπάρχει διαφορετική χρονολογία δημοσίευσης και copyright, ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«h-μονογραφία με πραγματική και με χρονολογία κοπυράϊτ/προνομίου»** (προσοχή: η ημερομηνία copyright πρέπει να είναι στη 2^η θέση χρονολογίας). Π.χ.:
h20031977 στο 210_\$d2003, c1977 (πρέπει να υπάρχουν και οι δύο πληροφορίες).
- Όταν η χρονολογία δημοσίευσης είναι αβέβαιη, ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«f-μονογραφία με αβέβαιη χρονολογία δημοσίευσης»** με συμπληρωμένες τις Χρονολογίες δημοσίευσης 1 & 2. Π.χ.:
f19801989 -στο 210_\$d[198-?]
f####1820 -στο 210_\$d[πριν το 1820]
f18871888 -στο 210_\$d[1887 ή 1888]
f19962000 -στο 210_\$d[μεταξύ 1996 και 2000]
- Όταν η δημοσίευση συνεχίζεται για πάνω από ένα έτος, ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«g-μονογραφία της οποίας η δημοσίευση συνεχίζεται για περισσότερα από ένα έτη»**. Η ίδια πληροφορία πρέπει να υπάρχει και στο 210_\$d Π.χ.:
g19831989 (στο 210_\$d1983-1989
g19839999 (στο 210_\$d1983-
g1983198# (στο 210_\$d1983-1988 ή 1989
- Στα "non book materials: Υλικό προβολής και μαγνητοσκόπησης" ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«i-μονογραφία με χρονολογία κυκλοφορίας και χρονολογία παραγωγής»** (προσοχή: η χρονολογία παραγωγής πρέπει να είναι στη Χρονολογία δημοσίευσης 2) π.χ.: i19501943
- Στις ελληνικές εκδόσεις που δεν υπάρχει χρονολογία δημοσίευσης ή copyright αλλά υπάρχει ISBN, ο τύπος

χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«f-μονογραφία με αβέβαιη χρονολογία δημοσίευσης»** π.χ.: f19882006 (όπου 1988 είναι η χρονολογία αρχής χρήσης ISBN στην Ελλάδα, ενώ π.χ. 2006 είναι η χρονολογία εισαγωγής της εγγραφής στο σύστημα βλέπε στα σημεία 0-7 του ίδιου πεδίου 100).

Στο 210_\$d καταχωρείται αντίστοιχα: 210_\$d[μεταξύ 1988 και 2006]

- Στις ελληνικές εκδόσεις που υπάρχει χρονολογία δημοσίευσης ή copyright προγενέστερη του 1988 αλλά και ISBN, ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι: **«d-μονογραφία πλήρης όταν κυκλοφόρησε, ή η οποία κυκλοφόρησε μέσα σε ένα ημερολογιακό έτος»** με συμπλήρωση στη Χρονολογία δημοσίευσης 1 τη χρονολογία δημοσίευσης ή copyright π.χ. d1977####.

Μονογραφικές σειρές:

- Σε κάθε εγγραφή πρέπει να είναι συμπληρωμένο το έτος έκδοσης στο 210. Ακόμη και όταν είναι άγνωστη η χρονολογία πρέπει να δοθεί μία χρονολογία κατά προσέγγιση. Όμως στις μονογραφικές σειρές, όταν δεν μπορεί να υπάρξει πληροφορία στο 210_d, κατ'εξίχνηση στο ΣΚΔΒ υιοθετήθηκε ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 να είναι: **«u-Χρονολογία(ες) δημοσίευσης άγνωστη(ες)»** π.χ. u#####
- Όταν η πληροφορία στο 210_d είναι αβέβαιη, με γνωστή την αρχική μόνο χρονολογία δημοσίευσης (σε αγκύλες []), ο τύπος χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 στο 100 είναι: **«c-Περιοδικό δημοσίευμα άγνωστης κατάστασης»** με συμπλήρωση στη Χρονολογία δημοσίευσης 1 και κενά στη Χρονολογία δημοσίευσης 2 π.χ. c1973####.

Παρατηρήσεις:

- Οι Χρονολογίες δημοσίευσης 1 & 2 είναι κενές (#### ####) όταν ο χαρακτήρας χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι u
- Η Χρονολογία δημοσίευσης 1 μπορεί να είναι κενή (####), όταν ο χαρακτήρας χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι f ή u
- Η Χρονολογία δημοσίευσης 2 είναι κενή (####), όταν ο χαρακτήρας χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι c, d ή u
- Η Χρονολογία δημοσίευσης 2 μπορεί να περιέχει 9999, όταν ο χαρακτήρας χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι το a ή g (ποτέ 9999 στη Χρονολογία δημοσίευσης 1)
- Στη Χρονολογία δημοσίευσης 2 υπάρχει η παλαιότερη χρονολογία όταν ο χαρακτήρας χρονολογίας δημοσίευσης στη θέση 8 είναι e, h ή l.

101 Γλώσσα της
Βιβλιογραφικής Μονάδας

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#101>

- Ακολουθήστε τους κωδικούς γλωσσών που υποδεικνύει το UNIMARC: [Appendix A: Language Codes (http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/appx_a.htm)
- Η γραφή του κωδικού γλωσσών πρέπει να είναι **τριψήφια πεζά λατινικά** π.χ. \$a gre
- Προσοχή στο δείκτη: Αν ο δείκτης της γλώσσας είναι 0_ δεν είναι δυνατόν να έχει και υποπεδίο \$c. Το πεδίο \$c προϋποθέτει δείκτη 1_
- Ο κωδικός γλώσσας του παράλληλου τίτλου καταχωρείται στο 200_\$d, και όχι εδώ (βάσει βέβαια του [Appendix A: Language Codes](#))
- Όταν εφαρμόζεται μεγάλος αριθμός γλωσσών

- χρησιμοποιείται ο κωδικός "mul" (=πολύγλωσσο)
- Στις εγγραφές υλικού προβολής και μαγνητοσκοπήσεων πρέπει να ενημερώνεται και το υποπεδίο «j-Γλώσσα υποτίτλων» στις κινηματογραφικές ταινίες, όταν αυτή είναι διαφορετική από τη γλώσσα της ηχητικής ζώνης της ταινίας, ενώ η τιμή του δείκτη πρέπει να είναι «2-Η βιβλιογραφική μονάδα περιέχει μεταφράσεις κάθε είδους, εκτός από μεταφρασμένες περιλήψεις».

102 Χώρα Δημοσίευσης ή Παραγωγής

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#102>

- Ακολουθήστε τους κωδικούς χωρών που υποδεικνύει το UNIMARC ISO 3166/MA: <http://www.iso.org/iso/en/prods-services/iso3166ma/02iso-3166-code-lists/list-en1.html>
- Η γραφή του κωδικού γλωσσών πρέπει να είναι διψήφια κεφαλαία λατινικά π.χ. \$a GR
- Η πληροφορία του πεδίου αυτού πρέπει να αντιστοιχεί σε εκείνη του πεδίου 210_\$a.

105 ΠΚΠ: Υλικό με Κείμενο Μονογραφικό

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#105>

- Μπορεί να είναι προαιρετικό πεδίο, αλλά συνιστάται να ενημερώνεται πάντοτε σε εγγραφές για βιβλία.
- Σχετίζεται με ενημέρωσή των σημείων 6 & 7 στην ετικέτα εγγραφής: «γλωσσικό υλικό, έντυπο» και «μονογραφία»
- Να μην ενημερώνεται το πεδίο σε μη βιβλιακό υλικό (non text material) (βιντεοκασέτες, DVDs, CD-ROMs κλπ.).

106 ΠΚΠ: Υλικό με Κείμενο

Φυσικά Χαρακτηριστικά

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#106>

- Μπορεί να είναι προαιρετικό πεδίο, αλλά συνιστάται να ενημερώνεται πάντοτε σε εγγραφές για βιβλία.
- Σχετίζεται με
 - το σημείο 6 στην ετικέτα εγγραφής «γλωσσικό υλικό, έντυπο» κ.λπ.
 - το 200_5b (Γενικός Προσδιορισμός Υλικού)
- Να μην ενημερώνεται το πεδίο σε μη βιβλιακό υλικό (non text material) (βιντεοκασέτες, DVDs, CD-ROMs κ.λπ.)
- Το i-πολυμέσα επιλέγεται όταν η κύρια βιβλιογραφική μονάδα σε μορφή κανονικού εντύπου συνοδεύεται με άλλη μη έντυπη μορφή ως συμπλήρωμα (π.χ. ένα βιβλίο με συνοδευτικό cd-rom).

110 ΠΚΠ:

Περιοδικά Δημοσιεύματα

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#110>

- Πρέπει να συμπληρώνεται οπωσδήποτε στις μονογραφικές σειρές.
- Στο ΑΒΕΚΤ 5.5 χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή όταν η εγγραφή της μονογραφικής σειράς γίνεται μέσα από το πεδίο 4XX της εγγραφής της βιβλιογραφικής μονάδας, γιατί δεν ενημερώνεται άλλο πεδίο της μονογραφικής σειράς εκτός από το 200, ενώ προεπιλεγμένη τιμή στο 110 ως Χαρακτηρισμός Τύπου

Περιοδικού Δημοσιεύματος είναι το κενό συμπλήρωσης «δεν χρησιμοποιείται». Έτσι, είναι απαραίτητη η διόρθωση του 110 της εγγραφής της μονογραφικής σειράς.

122 Χρονική Περίοδος του Περιεχομένου της Βιβλιογραφικής Μονάδας

<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#122>

- Προς το παρόν τουλάχιστον, δε χρησιμοποιείται από καμία δημόσια βιβλιοθήκη.
- Σχετικό πεδίο είναι το πεδίο 661, το οποίο, επίσης, δε χρησιμοποιείται ακόμη από καμία δημόσια βιβλιοθήκη.

135 Αρχεία Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

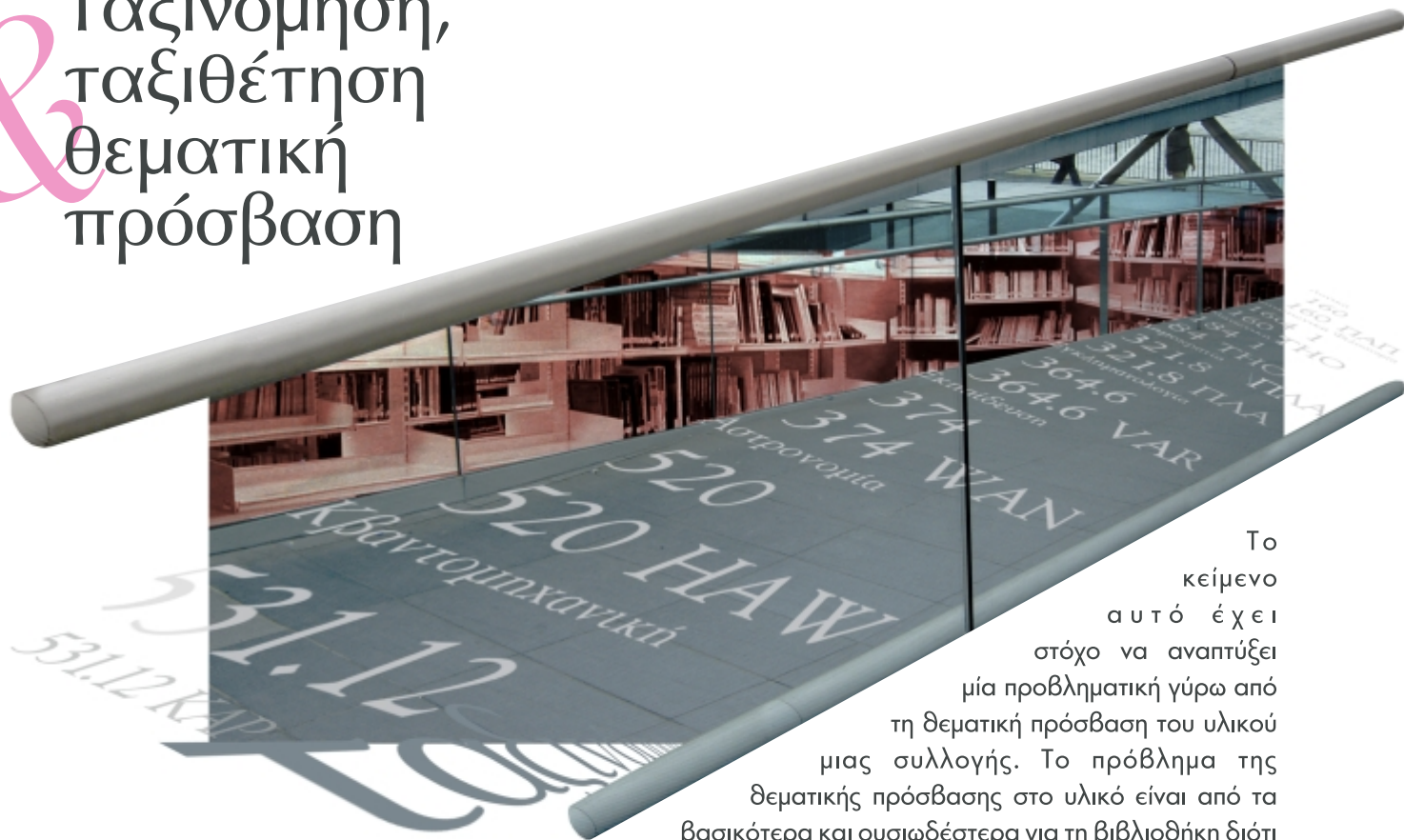
<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/uni1.htm#135>

- Συνιστάται να ενημερώνεται πάντα, όταν στην ετικέτα εγγραφής ο τύπος εγγραφής είναι «Ηλεκτρονικοί πόροι».

Ελπίζουμε αυτές οι πρώτες παρατηρήσεις και επισημάνσεις που έχουν προκύψει μετά από την επεξεργασία χιλιάδων εγγραφών 8 δημοσίων βιβλιοθηκών, να αποτελέσουν το έναυσμα για περαιτέρω συνεργασία και διάλογο.

Αικατερίνη Κεράστα
Υπεύθυνη έργου ΣΚΔΒ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ταξινόμηση, & ταξιθέτηση θεματική πρόσβαση

Το κείμενο αυτό έχει στόχο να αναπτύξει μία προβληματική γύρω από τη θεματική πρόσβαση του υλικού μιας συλλογής. Το πρόβλημα της θεματικής πρόσβασης στο υλικό είναι από τα βασικότερα και ουσιοδέστερα για τη βιβλιοθήκη διότι ο εντοπισμός τεκμηρίων που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο θέμα αποτελεί κεντρικό ζητούμενο.

Βασικό πρόβλημα, το οποίο ανέκαθεν είχαν να αντιμετωπίσουν οι βιβλιοθήκες, είναι η οργάνωση του υλικού εντός του χώρου της βιβλιοθήκης. Δεν αναφερόμαστε στη δημιουργία καταλόγων αλλά στη χωροταξική τοποθέτηση του υλικού. Τα κριτήρια, λοιπόν, αυτής της "τακτοποίησης" (ταξιδέτησης) μπορεί να είναι πολλά και ποικίλα. Για παράδειγμα, ένας στρατηγός έδωσε διαταγή να μπαίνουν στη βιβλιοθήκη τα βιβλία στη σειρά: πρώτα κατά ύψος και μετά κατά χρώμα ("τι είναι αυτό το μπάχαλο; άλλα ψηλά, άλλα κοντά, άλλα πράσινα, άλλα κόκκινα, όλα ανακατεμένα"...). Βέβαια αυτή η προσέγγιση μάλλον αποτελεί εξαίρεση και κατά κανόνα οι

βιβλιοθήκες, κυρίως εκείνες που επιτρέπουν ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλιοστάσια, προτιμούν να διατάσσουν το υλικό στα ράφια τους με κριτήριο το θέμα του τεκμηρίου¹. Ο λόγος αυτής της επιλογής είναι προφανής: η διάταξη του υλικού στα ράφια με βάση το θέμα διευκολύνει τη θεματική πρόσβαση.

Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, σε ένα τεκμήριο μπορούν να αποδοθούν πολλά και διαφορετικά μεταξύ τους θέματα. Αυτό αποτελεί και την αφετηρία για τη δημιουργία των θεματικών καταλόγων. Με δεδομένη την αδυναμία ύπαρξης του ίδιου τεκμηρίου σε πολλές θέσεις, η

¹Για να είμαστε ακριβέστεροι, πρωτεύον κλειδί ταξιδέτησης, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν αποτελεί το θέμα του τεκμηρίου αλλά το είδος του. Σπανιότατα ταξιδετούνται μαζί ένα DVD και ένα βιβλίο παρότι και τα δύο μπορεί να πραγματεύονται ακριβώς το ίδιο θέμα.

ταξιδέτησή του θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ένα και μοναδικό πρωτεύον κλειδί και στη συνέχεια ενδεχομένως και άλλα κριτήρια (δευτερεύοντα κλειδιά) τα οποία θα ακολουθούν εξαρτώμενη και ιεραρχική σχέση, δηλαδή θα εξειδικεύουν τα προηγούμενα κλειδιά. Είναι προφανές πως θα προκύψει διαφορετική διάταξη των βιβλίων μιας συλλογής αν το πρωτεύον κλειδί είναι το ύψος και το δευτερεύον το χρώμα του εξωφύλλου από ότι αν το πρωτεύον είναι το χρώμα του εξωφύλλου και το δευτερεύον το ύψος. Στη δεύτερη περίπτωση, τα βιβλία με κόκκινο εξώφυλλο θα βρίσκονται όλα μαζί και θα τοποθετούνται με βάση το ύψος τους, ενώ στην πρώτη βιβλία με κόκκινο εξώφυλλο θα βρίσκονται διασκορπισμένα σε υποομάδες ανάλογα με το ύψος τους. Το πρόβλημα των πολλών θεμάτων είναι και εκείνο που καθιστά απαραίτητη την ύπαρξη θεματικού καταλόγου (ανεξάρτητου από την ταξιδέτηση) για το υλικό μιας συλλογής. Αν ένα τεκμήριο δεν επιδεχόταν πολλών διαφορετικών “αναγνώσεων” από πλευράς θεματικής ανάλυσης και ταυτόχρονα τα τεκμήρια ήταν στα ράφια με βάση το ένα και μοναδικό θέμα τους, τότε σε μια παραδοσιακή βιβλιοθήκη ο θεματικός κατάλογος δεν προσφέρει καμία απολύτως επιπλέον υπηρεσία πρόσβασης. Με άλλα λόγια, είναι απλά τοπογραφικός, αναπαριστά δηλαδή τη χωροταξική τοποθέτηση του υλικού.

Η απεικόνιση του θέματος ενός τεκμηρίου μπορεί να εκφράζεται με δύο διαφορετικούς τρόπους. Ο ένας είναι με μία κωδικοποιημένη σημειογραφία (ταξινομικός αριθμός²) και ο άλλος με λεκτικές αποδόσεις. Μια βιβλιοθήκη μπορεί να χρησιμοποιεί τον ένα ή τον άλλο τρόπο ή συνδυασμό και των δύο. Για παράδειγμα, η Εθνική Βιβλιοθήκη της Κροατίας χρησιμοποιεί ένα συνδυασμό όπου λεκτικές αποδόσεις (θεματικές επικεφαλίδες) χρησιμοποιούνται κυρίως για περιπτώσεις όπου ένα τεκμήριο έχει για θέμα του ονόματα ενώ τα αμιγώς θέματα αποδίδονται κατά κανόνα με βάση ταξινομικά σχήματα και δε δημιουργούνται για αυτά θεματικές επικεφαλίδες ή άλλου είδους λεκτικές απεικονίσεις.

Είναι κοινός τόπος ότι οι βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν σημειογραφία για να δηλώσουν τη θέση των τεκμηρίων στα

Η χωροταξική κατανομή μπορεί να διευκολύνει τη θεματική πρόσβαση όμως είναι αδύνατο να την εξαντλεί.

ράφια τους³. Όσες, δε, τοποθετούν το υλικό τους στα ράφια θεματικά εκμεταλλεύονται τον ταξινομικό αριθμό (ή τους ταξινομικούς αριθμούς) που προέκυψαν από τη θεματική ανάλυση και τροποποιώντας τους (συνήθως με την προσθήκη των τριών πρώτων γραμμάτων του επωνύμου του πρώτου αναφερόμενου συγγραφέα) παράγουν το ταξιδετικό σύμβολο. Αυτά τα δύο, ωστόσο, εξακολουθούν

² Θα πρέπει να τονιστεί ότι η λέξη αριθμός χρησιμοποιείται κατά σύμβαση διότι η σημειογραφία αυτή θα μπορούσε να περιέχει και άλλους χαρακτήρες όπως γράμματα, σημεία στίξης κ.ά.

³ Ο λόγος είναι καθαρά ζήτημα χρηστικότητας. Αν ένα σύνθετο νούμερο του DDC εκφραστεί με λέξεις μάλλον δεν μπορεί να προορίζεται για τη ράχη ενός βιβλίου.

Ο ταξινομικός αριθμός δηλώνει το θεματικό περιεχόμενο του τεκμηρίου με βάση ένα ταξινομικό σχήμα.

να αποτελούν δύο διαφορετικές οντότητες και επιτελούν διαφορετικές λειτουργίες. Ο ταξινομικός αριθμός δηλώνει το θεματικό περιεχόμενο του τεκμηρίου με βάση ένα ταξινομικό σχήμα, ενώ το ταξιδετικό σύμβολο δηλώνει τη θέση του τεκμηρίου (κατά κανόνα χωροταξική). Με αυτή την έννοια, αν περιγραφόταν ένας ιστότοπος (web site) ο οποίος σχετιζόταν με την ιστορία και την κοινωνιολογία η εγγραφή θα έπρεπε να διαδέχεται δύο ταξινομικούς αριθμούς (έναν για την κοινωνιολογία και έναν για την ιστορία) αλλά κανένα ταξιδετικό σύμβολο αφού δε μιλάμε για τεκμήριο με απτή φυσική υπόσταση. Σε αυτό το σημείο θα μπορούσαν να καταγραφούν ενστάσεις για το ότι το ταξιδετικό του ιστότοπου είναι η διεύθυνσή του στο Διαδίκτυο (ή τέλος πάντων η διαδρομή (path) για

οποιοδήποτε αρχείο υπολογιστή ή ενεργοποίηση προγράμματος), όμως σε αυτή την περίπτωση δε μιλάμε για ταξιδετικά με την έννοια της χωροταξικής κατανομής.

Όσο οι δυνατότητες θεματικής πρόσβασης αυξάνονται τόσο μειώνεται η ανάγκη για χωροταξική θεματική κατανομή. Πλέον η χωροταξική θέση ενός τεκμηρίου είναι τελείως ανεξάρτητη από το θεματικό του περιεχόμενο (αυτό γίνεται απολύτως σαφές στις περιπτώσεις των καταναμεμένων καταλόγων⁴). Για αυτό το λόγο πολλές σύγχρονες βιβλιοθήκες δεν τοποθετούν το υλικό τους στα ράφια θεματικά. Εντούτοις σε μια λαϊκή βιβλιοθήκη, όπου τα ανοιχτά βιβλιοστάσια αποτελούν ένα σημείο επαφής του χρήστη με τη συλλογή και το βιβλίο ειδικότερα, η τοποθέτηση των βιβλίων ακολουθεί σχεδόν πάντα τη θεματική τους κατηγοριοποίηση. Με δεδομένη την πιθανή ύπαρξη πολλών ταξινομικών αριθμών, θα πρέπει να επιλεγεί ένας ο οποίος θα αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία του ταξιδετικού συμβόλου. Η χωροταξική κατανομή μπορεί να διευκολύνει τη θεματική πρόσβαση όμως είναι αδύνατο να την εξαντλεί.

Όπως είναι εμφανές ως τώρα, οι ταξινομικοί αριθμοί δεν περιορίζονται απλώς στο να αποτελέσουν το πρώτο βήμα για τη θεματική ταξιδέτηση των τεκμηρίων. Αντίθετα διαθέτουν μεγαλύτερη βαρύτητα αφού, αντί να συνεισφέρουν στη μονομερή τοποθέτηση, προσφέρουν πολλαπλά κλειδιά για τη θεματική πρόσβαση. Επιπλέον, διαθέτουν το πλεονέκτημα έναντι των λεκτικών αποδόσεων ότι είναι ανεξάρτητοι από την εκάστοτε φυσική γλώσσα. Είτε είναι στα ελληνικά ο κατάλογος, είτε στα αγγλικά, είτε στα κινέζικα, αν όλοι χρησιμοποιούν, για παράδειγμα, το DDC τότε το 150 θα σημαίνει ψυχολογία. Μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από ένα αυτοματοποιημένο περιβάλλον, στο οποίο ο αναζητούμενος όρος θα μεταφράζεται από το σύστημα σε συγκεκριμένη σημειογραφία με βάση την οποία θα εκτελείται η αναζήτηση.

⁴ Τα τεκμήρια είναι διασκορπισμένα σε πολλές διαφορετικές βιβλιοθήκες και ενδεχομένως είναι διασκορπισμένα και στο εσωτερικό κάθε βιβλιοθήκης, χωρίς αυτό να αποτελεί εμπόδιο στη θεματική πρόσβαση.

Συνοψίζοντας:

- Η ταξιδέτηση μπορεί να είναι θεματική ή όχι. Όταν είναι θεματική εξαρτάται από την ταξινόμηση και αποτελεί μία από τις πιθανές εκφράσεις της.
 - Σε καμία περίπτωση η ταξιδέτηση δεν είναι δυνατό να εξαντλήσει τις δυνατότητες θεματικής πρόσβασης, διότι είναι αναγκαστικά μονοδιάστατη.
- Η απουσία ταξιδετικού συμβόλου δε συνεπάγεται απουσία ταξινομικού αριθμού.
 - Σε άυλα τεκμήρια ή έννοιες δεν μπορεί να αποδοθεί ταξιδετικό σύμβολο αλλά έχουν ταξινομικό αριθμό.
- Η απουσία ταξινομικού αριθμού συνεπάγεται την αδυναμία απόδοσης ταξιδετικού συμβόλου το οποίο να δηλώνει θεματική κατηγοριοποίηση.
 - Για να καταταχθούν τα τεκμήρια χωροταξικά με βάση το θέμα τους είναι απαραίτητη προϋπόθεση η ταξινόμηση τους.
- Η παρουσία ταξιδετικού συμβόλου δε συνεπάγεται την παρουσία ταξινομικού αριθμού, όπως και η παρουσία ταξινομικού αριθμού δε συνεπάγεται και την παρουσία ταξιδετικού συμβόλου.
 - Σε ένα αυτοματοποιημένο σύστημα η πληροφορία καταχωρείται σε δύο διαφορετικά πεδία και η ύπαρξη του ενός δεν εξαρτάται από το άλλο.

Μανόλης Πεπονάκης
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

Οι ταξινομικοί αριθμοί δεν περιορίζονται απλώς στο να αποτελέσουν το πρώτο βήμα για τη θεματική ταξιδέτηση των τεκμηρίων. Αντίθετα διαθέτουν μεγαλύτερη βαρύτητα αφού, αντί να συνεισφέρουν στη μονομερή τοποθέτηση, προσφέρουν πολλαπλά κλειδιά για τη θεματική πρόσβαση.

Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Β Ι Β Λ Ι Ο Θ Η Κ Η Σ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΛΛΗΣ 8, ΒΕΡΟΙΑ 59100
ΤΗΛ: 23310 24494, FAX: 23310 24600
E-mail: vivlver@libver.gr

URL: <http://www.libver.gr>
URL Καταλόγου Βιβλιοθήκης:
<http://www.libver.gr/ecPage.asp?fn=catalog.asp>

Ιστορικό της βιβλιοθήκης

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας (ΔΚΒΒ) ιδρύθηκε ως Δημοτική το 1952 και το 1953 μετατράπηκε σε Δημόσια, με πρωτοβουλία των αείμνηστων Αναστάσιου Καρατζόγλου, Δημάρχου της πόλης, και Δημήτριου Παπαδόπουλου Λυκειάρχη και Διευθυντή της Βιβλιοθήκης. Είναι Ν.Π.Δ.Δ και υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Από το 1976 λειτουργεί ως Κεντρική Βιβλιοθήκη για το Νομό Ημαθίας και εξυπηρετεί εκτός από την πόλη της Βέροιας και όλους τους Δήμους του Νομού, αλλά και όμορους Νομούς με τη λειτουργία δύο κινητών βιβλιοθηκών. Από το 1999 στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο στο κέντρο της Βέροιας, ενώ λειτουργεί παράρτημα σε Δημοτικό Σχολείο της πόλης.

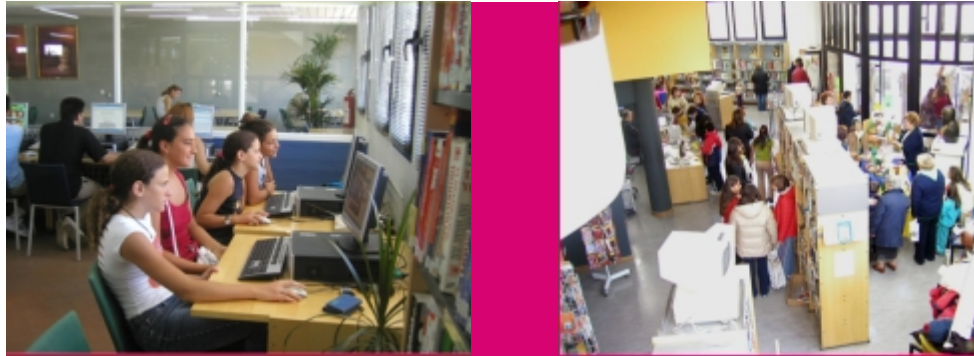
Συλλογή

Το μέγεθος της συλλογής της ανέρχεται περίπου στα 100.000 τεκμήρια. Εκτός από βιβλία, διαθέτει 400 τίτλους περιοδικών, 700 βιντεοταινίες, 400 dvd, 150 cd μουσικής, 130 cd rom, 40 χάρτες και φωτογραφίες.

Η συλλογή καλύπτει όλες τις θεματικές κατηγορίες: Έργα γενικού περιεχομένου, Φιλοσοφία, Θρησκεία, Κοινωνικές επιστήμες, Γλωσσολογία, Φυσικές επιστήμες, Εφαρμοσμένες επιστήμες, Καλές τέχνες, Λογοτεχνία, Γεωγραφία, Ιστορία. Επιπλέον διαθέτει και τις ακόλουθες ειδικές συλλογές: συλλογή Ολυμπιακών Αγώνων, συλλογή τοπικής ιστορίας της Ημαθίας, συλλογή Δημ. Παπαδόπουλου και Ιωάννη Τσούπελη, σπάνια έγγραφα και αρχείο τοπικών εφημερίδων. Οι δύο κινητές μονάδες διαθέτουν μεταξύ άλλων πρόσβαση στο Διαδίκτυο και εξυπηρετούν τις απομακρυσμένες περιοχές σε 4 Νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας. Η ΔΚΒΒ είναι η πρώτη βιβλιοθήκη που δημιούργησε Αμερικάνικη Γωνιά σε συνεργασία με το Γραφείο Δημοσίων Υποθέσεων της Αμερικανικής Πρεσβείας. Τα εγκαίνια της νέας αυτής υπηρεσίας έγιναν το Δεκέμβριο του 2003.

Η καταγραφή του υλικού βασίζεται στους Αγγλοαμερικανικούς κανόνες καταλογογράφησης και η ταξινόμηση στο Δεκαδικό σύστημα ταξινόμησης DEWEY. Η θεματική περιγραφή του υλικού γίνεται με το θεματικό κατάλογο της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Εξοπλισμός

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει χώρους ανάγνωσης στο ισόγειο, τον ημιόροφο και τον πρώτο όροφο του κτιρίου, που καλύπτουν τις ανάγκες όλου του αναγνωστικού κοινού. Στο ισόγειο διαβάζουν αποκλειστικά παιδιά μικρότερων ηλικιών, στον ημιόροφο οι αναγνώστες περιοδικών και εφημερίδων και στον 1ο όροφο οι αναγνώστες των επιστημονικών τεκμηρίων καθώς και οι μαθητές-σπουδαστές που προετοιμάζουν κάποια εργασία. Ας σημειωθεί ότι κλειστό αναγνωστήριο υπάρχει μόνο στον πρώτο όροφο. Οι χώροι ανάγνωσης είναι διαθέσιμοι στο κοινό είτε αυτό κάνει χρήση του υλικού της Βιβλιοθήκης, είτε δικού του υλικού.

Στον πρώτο όροφο λειτουργεί η Γωνιά Τεχνολογίας-Internet με τοπικό δίκτυο 8 υπολογιστών και περιφερειακών (ασπρόμαυρο και έγχρωμο εκτυπωτή). Οι επισκέπτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εγκατεστημένες εφαρμογές στο δίκτυο καθώς και να έχουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων του υλικού της Βιβλιοθήκης (π.χ. για βιβλιογραφική έρευνα). Η Βιβλιοθήκη, θέλοντας να τονίσει τον εκπαιδευτικό της χαρακτήρα και να προωθήσει τις νέες τεχνολογίες, προσφέρει στους χρήστες πρόσβαση στο Internet με πολύ ικανοποιητικές ταχύτητες.

Χρήστες

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες της ΔΚΒΒ, όπως έχουν αναπτυχθεί και εξελιχθεί μέχρι και σήμερα, καλύπτουν μεγάλο εύρος του πληθυσμού και αυτό αποτυπώνεται στην εξέλιξη των κυριότερων δεικτών αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της. Ενδεικτικά αναφέρεται πως έχει 19.000 ενεργά μέλη, δηλαδή το 40% του συνολικού πληθυσμού της Βέροιας και το 11% του Ν. Ημαθίας αντίστοιχα, ενώ από τα ενεργά μέλη μεγάλο ποσοστό είναι μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Ημαθίας (ποσοστό διείσδυσης 36%). Το 2005 η ΔΚΒΒ δάνεισε 177.380 τεκμήρια. Αξίζει να σημειωθεί πως είναι η πρώτη Δημόσια Βιβλιοθήκη στην Ελλάδα που είχε παρουσία στο Διαδίκτυο δημιουργώντας κόμβο και ιστοσελίδα δυναμικής ενημέρωσης και ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς το κοινό.

Αναλυτικά, την περίοδο 2000-2005, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθοι δανεισμοί:

Έτος	Συνολικοί Δανεισμοί	
	Κεντρικό κτίριο	Κινητές μονάδες
2000	16.8918	15.328
2001	179.770	10.096
2002	161.128	6.801
2003	165.880	26.613
2004	170.789	26.835
2005	155.903	21.477

Στο επίκεντρο του επιχειρησιακού πλάνου της Βιβλιοθήκης βρίσκεται η προώθηση της ανάγνωσης και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Επιδιώκει να προσεγγίσει διαφορετικά τμήματα του πληθυσμού και να ενισχύσει ακόμη περισσότερο το αίσθημα της ευχαρίστησης που προσφέρει το διάβασμα ενός καλού βιβλίου. Η προσπάθεια έχει ήδη αρχίσει με τη συστηματική και πιο συχνή παρουσίαση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά Δημοτικού και Γυμνασίου. Οι νέες ηλικίες προσεγγίζονται με δημιουργικούς τρόπους και οι υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης συνδέονται με την εκπαιδευτική διαδικασία ώστε οι μαθητές να τις αξιοποιούν για την ανάπτυξη των βασικών τους δεξιοτήτων. Νέες υπηρεσίες οδηγούν περισσότερο κόσμο στη Βιβλιοθήκη. Συνεχίζεται ο εμπλουτισμός της συλλογής με οπτικοακουστικό υλικό. Στόχος παραμένει τα επόμενα χρόνια να αναπτυχθεί μια αξιολογη συλλογή από video, DVD, CD και CD-ROM στη διάθεση του κοινού.

Συνεργασίες Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Από το 1996 και μέχρι σήμερα η Διοίκηση αντιλήφθηκε την αξία της συμμετοχής σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα σε ό,τι αφορά τον πειραματισμό και τη μεταφορά τεχνολογίας από έμπειρες βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Με αυτόν τρόπο κατάφερε να αναπτύξει την υποδομή της σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, να εκπαιδεύσει το προσωπικό της κυρίως σε τεχνικά αντικείμενα, να εισάγει καινοτόμες για την Ελλάδα υπηρεσίες προς όφελος του κοινού της και να αναδείξει το ρόλο της Βιβλιοθήκης στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Σύμφωνα με το Ν.3149/2003, η Βιβλιοθήκη έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε Εθνικά Προγράμματα και να χρηματοδοτείται αντίστοιχα. Η ΔΚΒΒ, από πολύ νωρίς και παρά την απόστασή της από το Κέντρο, ενεργοποιήθηκε προς την κατεύθυνση αυτή με κύριους στόχους:

- Τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνολογίας που εξασφαλίζει η συμμετοχή σε Προγράμματα με συνεργάτες από άλλες χώρες
- Την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και του εξοπλισμού (υλικοί και άυλοι πόροι) της βιβλιοθήκης αξιοποιώντας τη χρηματοδότηση από τα Προγράμματα αυτά
- Την εισαγωγή νέων καινοτόμων υπηρεσιών προς όφελος του κοινού της
- Την προβολή των υπηρεσιών και των δραστηριοτήτων της
- Την ανάπτυξη επιπλέον δεξιοτήτων από μέρους του προσωπικού χάρη στην τακτική απασχόληση τους σε Προγράμματα με αναπτυξιακό χαρακτήρα.

Διεθνή έργα στα οποία συμμετείχε (και συμμετέχει) η ΔΚΒΒ είναι τα ακόλουθα:

- MOBILE (1993-1995)
- PUBLIC LIBRARIES DEVELOPMENT PROJECT (1997-1998)
- PUBLICA (1997-1999)
- ISTAR (1997-2000)
- PULMAN & PULMAN XT (2001-2003)
- CALIMERA (2003-2005)
- LIGHT (Interreg III) (2004-2006)

Εθνικά έργα στα οποία συμμετείχε (και συμμετέχει) η ΔΚΒΒ είναι τα ακόλουθα:

- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ (2001-2004)
- ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (2003-2004)
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ (2005-2006)

Στο πλαίσιο του προγράμματος Light, η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας έχει αναπτύξει πλήρως στο Διαδίκτυο από το Δεκέμβριο του 2005 τον πρώτο ψηφιακό πολιτιστικό/τουριστικό χάρτη της Βέροιας (www.theveriaagrid.org) με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης του κοινού στους πολιτιστικούς πόρους της περιοχής μας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Με βασικό σύμμαχο την τεχνολογία, η ΔΚΒΒ καθιερώνει μία νέα υπηρεσία που στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στο πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής. Η ιστοσελίδα αποτελεί μια βάση πληροφοριών, έναν ηλεκτρονικό πολυχώρο εξαιρετικών δυνατοτήτων και πολλαπλών εφαρμογών. Καθίσταται ένα δυναμικό εργαλείο πληροφορίας, ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο, που αποσκοπεί στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, την ενδυνάμωση της πολιτιστικής ταυτότητας και την τουριστική και οικονομική ανάπτυξη της πόλης της Βέροιας.

Επίσης σημαντικές προσωπικότητες συμμετείχαν όλα αυτά τα χρόνια στα Διοικητικά Συμβούλια της ΔΚΒΒ. Πρόεδροι έχουν διετελέσει, μεταξύ άλλων, τα τελευταία χρόνια ο ιστορικός της πόλης και πρώην βουλευτής κ. Γ.Χ. Χιονίδης, ο Διευθυντής του Παραρτήματος της Περιφέρειας κ. Αθαν. Κεσίδης και ο Διευθυντής του Επιμελητηρίου κ. Μιχάλης Τσακαλίδης.

Σήμερα το Συμβούλιο της Βιβλιοθήκης αποτελείται από τους: Δημήτριο Γκέκα, Πρόεδρο, Ιωάννη Μελετιδίδη, Αντιπρόεδρο, Δημήτριο Καρασάββα, μέλος, Χάιδω Μπατσará, μέλος, και Κων/νο Ζαχόπουλο, μέλος.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας πέραν αυτού του δικτυακού τόπου και της ιστοσελίδας της (<http://www.libver.gr>) έχει αναπτύξει και διαχειρίζεται την πύλη των Δημόσιων-Δημοτικών Βιβλιοθηκών, στη διεύθυνση <http://www.infolibraries.gr>, την οποία δημιούργησε στο πλαίσιο του προγράμματος “Δικτυακοί Τόποι-Κέντρα Πληροφόρησης” που χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Επίσης, ανέπτυξε και διαχειρίζεται τις ιστοσελίδες των ευρωπαϊκών έργων PULMAN (<http://www.pulmanweb.org>) και CALIMERA (<http://www.calimera.org>).

Αξιοποίηση έργου

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας συμμετέχει στο έργο “Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες” του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Β΄ και στη συνέχεια από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Η οργάνωση και ο πλήρης αυτοματισμός της κινητής βιβλιοθήκης, της επιτρέπει να προσφέρει στις σχολικές κοινότητες γρήγορα το ζητούμενο υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, κ.λπ.) και στους ενδιαφερόμενους άμεση προσπέλαση σε πηγές πληροφόρησης. Έτσι, στο πλαίσιο των σημερινών δυνατοτήτων και προοπτικών στην πληροφορική και την τηλεματική, προωθείται η δημιουργία μιας νέας μορφωτικής πληροφορικής υποδομής, ικανής να εγγυηθεί τη διατήρηση και την αξιοποίηση του αυξανόμενου γνωστικού κεφαλαίου.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του έργου αυτού, η Βιβλιοθήκη εξέδωσε: α) τις Κατευθυντήριες Οδηγίες για Βιβλιοθήκες, Αρχεία και

Μουσεία του προγράμματος PULMAN, και β) τις Κατευθυντήριες Οδηγίες Ορθής Πρακτικής για Αρχεία, Βιβλιοθήκες και Μουσεία.

Τα δύο αυτά εγχειρίδια λειτουργούν υποβοηθητικά για τους εργαζόμενους στις Βιβλιοθήκες, τα Αρχεία και τα Μουσεία και προσφέρουν σε όλους μια συνοπτική περίληψη των πιο πρόσφατων εξελίξεων στη χρήση των νέων τεχνολογιών για παροχή υπηρεσιών από τους τοπικούς Πολιτιστικούς Οργανισμούς.

Πρόσδος της Βιβλιοθήκης

Η ΔΚΒΒ πέτυχε εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά την τελευταία πενταετία βασιζόμενη σε μια πολύ απλή αρχή: αν μια Βιβλιοθήκη που απευθύνεται στο ευρύ κοινό (όπως πρέπει να γίνεται στην περίπτωση των Δημόσιων Βιβλιοθηκών) προμηθεύεται τα κατάλληλα τεκμήρια προς δανεισμό και ανάγνωση, δημιουργήσει ένα ευχάριστο περιβάλλον και αναπτύξει απλές υπηρεσίες που βοηθούν το κοινό στην εξεύρεση πληροφοριών, τότε το κοινό θα στηρίξει την προσπάθεια αυτή, δηλαδή θα επισκέπτεται την Βιβλιοθήκη τακτικά και θα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της.

Μετά την επίτευξη των αρχικών στόχων για την πενταετία 1999-2003, η Βιβλιοθήκη ανιλήφθηκε την αναγκαιότητα ταχύτερης προσαρμογής στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται με τις γρήγορες αλλαγές στα κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντός της και τη συνεχή διείσδυση των νέων τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, τόσο σε επίπεδο προσφοράς υπηρεσιών όσο και ζήτησης από πλευράς κοινού. Το βασικό ερέθισμα αυτή τη φορά μπορεί να συνοψιστεί στην εξής φράση: "Πώς μπορεί η Βιβλιοθήκη να αποτελεί σοβαρή επιλογή για το διαθέσιμο ελεύθερο χρόνο του κάθε πολίτη, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες του για γνώση, πληροφόρηση, δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία;"

Για το σκοπό αυτό αποφασίστηκε να εκπονηθεί ένα Επιχειρησιακό Σχέδιο με άμεσο στόχο την καταγραφή ενός πλάνου ενεργειών και έμμεσο στόχο την εμπλοκή της διοίκησης και των στελεχών της ΔΚΒΒ στις διαδικασίες ανάλυσης και τη στενή παρακολούθηση της μεθοδολογίας ανάπτυξης του Σχεδίου, ώστε να αποτελέσει "εργαλείο" διοίκησης και ανάπτυξης στο άμεσο μέλλον.

Η μεθοδολογία εκπόνησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΔΚΒΒ για την τριετία 2005-2007 περιλαμβάνει τα κλασικά βήματα ανάπτυξης και στρατηγικού σχεδιασμού, δηλαδή το συνδυασμό δεδομένων από την ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης του εσωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού με τα κύρια στοιχεία του εξωτερικού και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος (αγορά), τους βασικούς στρατηγικούς άξονες και στόχους που προκύπτουν και τις επιλογές που έχει στη διάθεσή της η Βιβλιοθήκη, την ανάπτυξη ρεαλιστικών σχεδίων δράσης για την επίτευξη των στόχων, την χρονική αλληλουχία εκτέλεσης και τέλος την ανάλυση των οικονομικών δεδομένων που συνδέονται με το Σχέδιο και την εξέταση της βιωσιμότητάς του.

Η φιλοσοφία ανάπτυξης των στρατηγικών αξόνων και στόχων όπως προέκυψε από τη μεθοδολογία, έρχεται σε πλήρη συμφωνία

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ Α΄: Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δομής και λειτουργίας της ΔΚΒΒ

ΑΞΟΝΑΣ Β΄: Προώθηση της ανάγνωσης και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και προγραμμάτων

ΑΞΟΝΑΣ Γ΄: Εδραίωση της Βιβλιοθήκης ως τον σημαντικότερο πάροχο πληροφοριών και κόμβο διάχυσης των νέων τεχνολογιών στην Ημαθία

ΑΞΟΝΑΣ Δ΄: Δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ευνοεί τη μετάδοση γνώσης και πληροφοριών, την ανταλλαγή ιδεών και την ψυχαγωγία προς όφελος της κοινότητας.

με το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την Ηλεκτρονική Ευρώπη (e-Europe 2005) και τη μελέτη της ΕΕ “The DigiCULT Report”, που επιχειρεί να προτείνει τον τρόπο με τον οποίο οι ευρωπαϊκοί πολιτιστικοί παράγοντες θα πρέπει να προετοιμαστούν για τις αναπόφευκτες αλλαγές οι οποίες θα συντελεστούν στα επόμενα 5 χρόνια και θα επηρεάσουν άμεσα τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των πολιτιστικών ιδρυμάτων (στα οποία περιλαμβάνονται και οι Βιβλιοθήκες).

Πεποίθηση της ομάδας εργασίας είναι ότι το παρόν Σχέδιο και κυρίως η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνησή του, μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα για άλλες Δημόσιες Βιβλιοθήκες ώστε να αναπτύξουν ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης. Οι βιβλιοθήκες μπορούν και πρέπει να αποκτήσουν το ρόλο τους στο πλαίσιο της Κοινωνίας της Πληροφορίας, δίνοντας έμφαση στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των πολιτών και παρέχοντας καινοτόμες υπηρεσίες που θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη της δημιουργικής έκφρασης του κοινού και την άνοδο της ποιότητας ζωής.

Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Β Ι Β Λ Ι Ο Θ Η Κ Η Σ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΕΙΟΣ

Α. ΚΟΖΩΝΗ 7 - 303 00 ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ
Τηλ. & fax: 26340 27388
Email: mail@vivl-nafpa.ct.ait.sch.gr
Υπεύθυνος: Ιωάννης Χαλάτσος

URL: www.infolibraries.gr/nafpaktos
URL Καταλόγου Βιβλιοθήκης: <http://vivl-nafpakt.ait.sch.gr>

Ιστορικό της βιβλιοθήκης

Η Παπαχαράλαμπος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου λειτουργεί από το 1960 σε διώροφο νεοκλασικό κτίριο που κτίσθηκε με δαπάνη του εθνικού ευεργέτη της πόλης, του αείμνηστου Δημητρίου Παπαχαράλαμπος. Η Παπαχαράλαμπος Βιβλιοθήκη είναι μια από τις 40 Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Από το 1981 εντάχθηκε στη δύναμή της μία Κινητή Βιβλιοθήκη, η οποία εξυπηρετεί τα χωριά του νομού Αιτωλοακαρνανίας και της επαρχίας Δωρίδας του νομού Φωκίδας. Από το 2000 διαδέχεται και δεύτερη Κινητή Βιβλιοθήκη, η οποία επισκέπτεται και δανείζει βιβλία σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που δε διαθέτουν Σχολική Βιβλιοθήκη.

Συλλογή

Η Βιβλιοθήκη πρωτολειτούργησε το 1960, με μια μικρή συλλογή βιβλίων, δωρεά του ευεργέτη Δημητρίου Παπαχαράλαμπος. Τα πρώτα χρόνια εμπλουτιζόταν κυρίως με δωρεές ιδιωτών, φίλων της Βιβλιοθήκης, ενώ τα τελευταία χρόνια κυρίως με αγορές. Οι δωρεές αυτές είναι αξιόλογες και σε ποσότητα αλλά και σε ποιότητα. Εκτός από τον ιδρυτή της, και άλλοι Ναυπάκτιοι δώρισαν τις προσωπικές τους βιβλιοθήκες και εμπλούτισαν τη συλλογή της Βιβλιοθήκης. Λόγω του μεγέθους των δωρεών τους ξεχωρίζουν οι εξής: οι διατελέσαντες Μητροπολίτες Σεραφεΐμ Δομβοΐτης και Δαμασκηνός Κοτζιάς και οι Ασημάκης Ηλιόπουλος, Βασίλειος Θωμόπουλος, Νότης Δ. Μπότσαρης, Λέων Παναγιώτου, Νίκος Παπανικολάου, Πελοπίδας Φράγκος, Τάκης Κούμπος, Χαράλαμπος Χαραλαμπόπουλος, Ευγενία Καραγιάννη, Βασίλης Βαλαώρας, Κωνσταντίνος Τσιμπούκης, Νικόλαος Πιας κ.ά.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

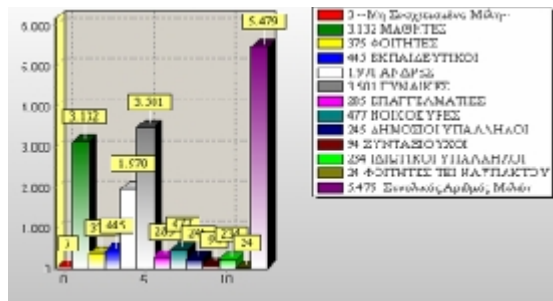
ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Σύνολο τόμων σταθερής Βιβλιοθήκης	57.500
Σύνολο τόμων κινητής μονάδας Α	9.800
Σύνολο τόμων κινητής μονάδας Β	7.500
Σύνολο βιβλιογραφικών εγγραφών στο ΑΒΕΚΤ σταθερής Βιβλιοθήκης	26.000
Σύνολο βιβλιογραφικών εγγραφών στο ΑΒΕΚΤ κινητής μονάδας	5.300
Σύνολο τίτλων περιοδικών	50
Σύνολο συνδρομών έντυπου υλικού	30
Σύνολο οπτικοακουστικού υλικού	200
Σπάνιες συλλογές	Τμήμα από την προσωπική συλλογή του Γιάννη Βλαχογιάννη, αποτελούμενη από 4.709 βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά και φυλλάδια.

Προσωπικό

Στη Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου εργάζονται συνολικά οκτώ υπάλληλοι, εκ των οποίων οι έξι είναι μόνιμοι και οι δύο με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Περιοδικά αποσπώνται για μικρό χρονικό διάστημα και κάποιοι εκπαιδευτικοί.

A/A	Ειδικότητα	Μόνιμοι
1.	Βιβλιοφύλακας ΠΕ	1
2.	Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ	1
3.	Ταξινόμος ΔΕ	2
4.	Κλητήρας	1
5.	Οδηγός βιβλιοαυτοκινήτου	1
ΣΥΝΟΛΟ		6

Εξοπλισμός

Η βιβλιοθήκη διαθέτει δεκαεννέα ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εννέα για το προσωπικό και δέκα για χρήση από το κοινό.

Χρήστες

Η Βιβλιοθήκη αυτή τη στιγμή αριθμεί 5.479 μέλη και εξυπηρετεί τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής της Ναυπάκτου (περίπου 25.000) και με τις δύο κινητές μονάδες που διαθέτει καλύπτει ολόκληρο το νομό Αιτωλοακαρνανίας καθώς και την επαρχία Δωρίδας του νομού Φωκίδας.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ					ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ
	2001	2002	2003	2004	2005	
ΜΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ				209	328	537
ΜΑΘΗΤΕΣ				2715	2040	4755
ΦΟΙΤΗΤΕΣ				281	248	529
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ				898	747	1645
ΑΝΔΡΕΣ				1662	1213	2875
ΓΥΝΑΙΚΕΣ				4486	3878	8364
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ				241	190	431
ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ				942	844	1786
ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ				286	250	536
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ				160	96	256
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ				486	454	940
ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΕΙ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ				5	17	22
ΣΥΝΟΛΟ				6357	5419	11776

Την Κινητή Βιβλιοθήκη επισκέπτονται 34 δανειστικά κέντρα σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 62 στην Πρωτοβάθμια πραγματοποιώντας δανεισμούς, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα:

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΙΝΗΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Α/Α	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ					ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ
		2001	2002	2003	2004	2005	
1	ΓΥΜΝΑΣΙΑ	3451	1159	2458	2437	1121	10626
2	ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ	1014	335	1060	987	409	3805
3	Τ.Ε.Ε	271	74	207	122	28	702
4	ΔΗΜΟΤΙΚΑ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	2500	2800	2200	2300	2800	12600
	ΣΥΝΟΛΟ	7236	4368	5925	5846	4358	27733

Αξιοποίηση έργων**ΕΠΕΑΕΚ****“Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες”**

Το 1999 ανατέθηκε στην Παπαχαράλαμπειο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου η υλοποίηση του έργου “Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες”, το οποίο υλοποίησε με επιτυχία, αναβαθμίζοντας μεταξύ άλλων και την τεχνολογική της υποδομή. Διαθέτοντας ήδη την εμπειρία μιας κινητής βιβλιοθήκης ανέλαβε με ένα ακόμη βιβλιοαυτοκίνητο να καλύψει την ανάγκη των εκπαιδευτικών και των μαθητών σε βιβλία, οπτικοακουστικό υλικό και CD-ROM. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνει και βοηθά τους μαθητές που δε διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη να εξοικειωθούν με την αναζήτηση, συγκέντρωση, αξιολόγηση και χρησιμοποίηση πληροφοριών από κάθε έντυπη και ηλεκτρονική πηγή που θα τους είναι διαθέσιμη.

Το καινούριο βιβλιοαυτοκίνητο -όπως και όλα του ΥΠΕΠΘ- έχει 12 τετραγωνικά μέτρα εσωτερικό χώρο για τους αναγνώστες, 4 τετραγωνικά μέτρα χώρο για το προσωπικό, 2 καθίσματα για ανάγνωση, ενώ είναι εξοπλισμένο με 2 ηλεκτρονικούς υπολογιστές και επανδρωμένο με 3 άτομα προσωπικό, έναν οδηγό και 2 βιβλιοθηκονόμους, εκ των οποίων ο ένας ασχολείται αποκλειστικά με την επεξεργασία του υλικού της Κινητής Βιβλιοθήκης.

Κοινωνία της Πληροφορίας

Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης στη Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου

Η δημιουργία του Δημόσιου Κέντρου Πληροφόρησης μέσα στο χώρο της Βιβλιοθήκης με προωθημένες υποδομές τεχνολογίας βοηθάει στην ηλεκτρονική μάθηση αλλά και σε άλλες δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα χώρο στον οποίο μπορούν όλοι οι κάτοικοι και επισκέπτες της Ναυπάκτου να έχουν δωρεάν πρόσβαση και να λαμβάνουν με τη βοήθεια του προσωπικού της βιβλιοθήκης όσες πληροφορίες αναζητούν. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα για πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές και μέσω του Διαδικτύου.

Συγκεκριμένα, στο Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης Ναυπάκτου οι ενδιαφερόμενοι θα βρουν σε ένα άνετο και ευχάριστο περιβάλλον δέκα θέσεις Ηλεκτρονικών Υπολογιστών που διαθέτουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Έτσι όλοι οι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλες τις εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων που είναι διαθέσιμες στο δίκτυο.

Υπάρχει ακόμη σημαντικός αριθμός ψηφιακών δίσκων (CD) με πληροφοριακό και εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Οι χρήστες του Κέντρου Πληροφόρησης έχουν άμεση πρόσβαση στο συγκεκριμένο πληροφοριακό υλικό, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να κάνουν εκτεταμένη έρευνα στο Διαδίκτυο και τις συνδρομητικές βάσεις. Επίσης ο κάθε Υπολογιστής είναι συνδεδεμένος με εκτυπωτή και σαρωτή, και διαθέτει δυνατότητα αντιγραφής CD. Τα Κέντρα Πληροφόρησης συμμετέχουν σε σχετικά έργα όπως:

- "Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες"
- "Πληροφορική στα σχολεία"
- "Εξάλειψη ανισοτήτων στο εκπαιδευτικό σύστημα μεταξύ κέντρου και Περιφέρειας"
- Ψηφιοποιήσεις του υλικού των Δημοσίων Βιβλιοθηκών (δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, που θα διατίθεται κυρίως για εκπαιδευτική χρήση από τα Κέντρα Πληροφόρησης αλλά και από το Διαδίκτυο).

Πρόδος της Βιβλιοθήκης

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου τα τελευταία χρόνια και συγκεκριμένα μετά το 1999, μέσω της συμμετοχής της αρχικά στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ("Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες") και στη συνέχεια στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", με τη δημιουργία Δημόσιου Κέντρου Πληροφόρησης, έκανε αρκετά βήματα εξέλιξης ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της εποχής. Πιο συγκεκριμένα:

- Προσέλαβε εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο παρακολούθησε επιμορφωτικά σεμινάρια.
- Αγόρασε περισσότερα από 12.000 αντίτυπα βιβλίων και άλλο υλικό, σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης προμηθεύτηκε το λογισμικό για τις Βιβλιοθήκες ΑΒΕΚΤ 5.5 στο οποίο έγινε εισαγωγή 26.000 περίπου τίτλων έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού.
- Αναβαθμίστηκε ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και οι χώροι της Βιβλιοθήκης
- Δημιουργήθηκε ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης στο Διαδίκτυο ώστε να είναι δυνατή η επικοινωνία με χρήστες που δεν μπορούν να έρθουν στη Βιβλιοθήκη.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου:

- Συγκρότησε μια πλήρως ενημερωμένη συλλογή από έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό, που καλύπτει όλο το φάσμα της ανθρώπινης γνώσης.
- Εξασφάλισε την ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών στη Βιβλιοθήκη, ανεξάρτητα από την κοινωνική, οικονομική, θρησκευτική ή φυλετική τους κατάσταση.
- Δημιούργησε τις προϋποθέσεις που στηρίζουν τις νέες εκπαιδευτικές τάσεις, όπως είναι η έρευνα, η αναζήτηση, η χρήση των πολυμέσων με απώτερο στόχο τη συγκρότηση μιας κοινωνίας νέων αναγνώστων.
- Παρέχει πληροφορίες για την κάλυψη εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών.
- Προσφέρει υλικό για ενημέρωση, διασκέδαση, πληροφόρηση και επιμόρφωση, με στόχο τη δια βίου μάθηση των πολιτών.
- Διαθέτει εκείνα τα μέσα που διευκολύνουν την πρόσβαση στη γνώση και την εισαγωγή στην κοινωνία της πληροφορίας.
- Συμμετέχει ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής της καθώς και σε ζωτικά κοινωνικά ζητήματα.
- Διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις για την ανύψωση του πνευματικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής της.
- Παρακολουθεί και εφαρμόζει όλες τις εξελίξεις της τεχνολογίας για την καλύτερη, εγκυρότερη και γρηγορότερη προσφορά υπηρεσιών στους αναγνώστες.
- Διαθέτει στο κοινό τα αναγκαία ηλεκτρονικά μέσα για την πρόσβαση σε διάφορες πηγές πληροφόρησης.

Τέλος, η Βιβλιοθήκη έχει προβεί σε εκδόσεις βιβλίων τόσο με βιβλιοθηκονομικό περιεχόμενο, όσο και με ιστορικό και λογοτεχνικό περιεχόμενο από την τοπική πνευματική δημιουργία. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι εκδόσεις των τελευταίων χρόνων:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

ΕΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
1980	Ευθύμιος Βαρδακουλάς: ο πλούσιος ιατρός των φτωχών	Γιάννης Βαρδακουλάς
1988	Το πρόβλημα του περιβάλλοντος και η κοινωνική πολιτική	Γιάννης Βαρδακουλάς
1991	Ο λυρικός κόσμος του Γ. Αθάνα	Παπαθανασόπουλος Θανάσης
1993	Ευεργέτες και δωρητές στη Ναύπακτο	Γιάννης Βαρδακουλάς
1997	Κινητή Βιβλιοθήκη: Η Βιβλιοθήκη που πάει να συναντήσει το κοινό της	Γιάννης Χαλάτσης
1999	Αλφαβητικός κατάλογος θεματικών περιγραφών	Γιάννης Χαλάτσης (επιμ.)
1999	Ο μεγάλος ευεργέτης Δημήτριος Παπαχαραλάμπους	Γιάννης Βαρδακουλάς
2000	Αθυσάριστα κείμενα Γιάννη Βλαχογιάννη	Μαρία Κουτούση-Σύψα (επιμ.)
2000	Διατήρηση και Συντήρηση των Βιβλιακών και Αρχαικών Συλλογών	Συλλογικό
2002	Λογοτέχνες της Λιμνοθάλασσας	Συλλογικό
2003	Σελίδες από την Ιστορία της Ναυπάκτου και της ενδοχώρας της	Ευγενία Καραγιάννη
2004	Ναύπακτος: Εικαστικές Απεικονίσεις	Συλλογικό
2006	Χάρη Σταματίου διηγήματα	Συλλογικό

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Αγίας Βαρβάρας 26, 74100 Ρέθυμνο
ΤΗΛ: 28310 29215, FAX: 28310 20238
E-mail: libret@otenet.gr

URL: <http://www.libret.gr>
URL Καταλόγου Βιβλιοθήκης:
<http://nautilus.libh.uoc.gr/cgi-bin/zap/zap/bsearch.zap?type=basic&target=dimreth>

Ιστορικό Βιβλιοθήκης

Ιδρύθηκε το 1946 ως βιβλιοθήκη της «Πνευματικής Εστίας Ρεθύμνης» με κύριο πυρήνα της τη συλλογή των βιβλίων του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Ρεθύμνης και τα βιβλία της δωρεάς του Ρεθύμνιου ευπατριδής Εμμανουήλ Βιβυλάκη. Το 1953 έγινε Δημόσια και πέρασε στην ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, ενώ το 1972 ορίστηκε ως Κεντρική και εξοπλίστηκε με δύο κινητές βιβλιοθήκες.

Συλλογή

Στα εξήντα και πλέον χρόνια της λειτουργίας της, η Δημόσια Βιβλιοθήκη του Ρεθύμνου γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη. Σήμερα στις συλλογές της περιλαμβάνονται 130.000 τόμοι βιβλίων, περί τους 1000 τίτλους περιοδικών (150 τρέχοντα), καθώς και ένα πλούσιο αρχείο τοπικών και αθηναϊκών εφημερίδων. Διαθέτει πλούσιο αρχαιακό υλικό για την πόλη και τον νομό του Ρεθύμνου, καθώς και αρχείο ΦΕΚ από το 1945. Επίσης, μια σημαντική συλλογή περίπου 1000 τίτλων παλαιών βιβλίων του 16^{ου}, 17^{ου}, 18^{ου} και 19^{ου} αι. με παλαιότερο τις *Κωμωδίες του Αριστοφάνη*, που εκδόθηκε στη Βενετία το 1498 με σχόλια του Μάρκου Μουσούρου. Έχουν γίνει μέχρι σήμερα 44.000 βιβλιογραφικές εγγραφές στο ηλεκτρονικό σύστημα «Πτολεμαίος» και 10.000 εγγραφές στο ΑΒΕΚΤ, που εξυπηρετεί τις κινητές μονάδες της Βιβλιοθήκης.

Προσωπικό

Στη βιβλιοθήκη εργάζονται οχτώ (8) άτομα πλήρους απασχόλησης, εκ των οποίων τα τρία (3) είναι μόνιμο προσωπικό.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Εξοπλισμός

Υπάρχουν τριάντα (30) θέσεις χρηστών στο αναγνωστήριο ενώ δώδεκα (12) υπολογιστές, με σύνδεση στο διαδίκτυο, διατίθενται στους χρήστες της βιβλιοθήκης.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2006

Μέλη	Μαθητές	244
	Φοιτητές	153
	Ιδιώτες	728
Σύνολο χρηστών		1125
Σύνολο δανεισμών :	1995	

Χρήστες

Εξυπηρετεί τους περίπου 30.000 κατοίκους της πόλεως του Ρεθύμνου και 120 σχολικές μονάδες του νομού Ρεθύμνου και της ευρύτερης περιοχής. Τα ενεργά μέλη της κεντρικής βιβλιοθήκης αριθμούν 6.544, ενώ οι κινητές μονάδες της εξυπηρετούν πάνω από 2000 μέλη της σχολικής κοινότητας.

Συνολικοί δανεισμοί *

Έτος	Κεντρική μονάδα	Κινητή μονάδα
2000	19.106	660
2001	20.308	1246
2002	22.935	2944
2003	24.709	3105
2004	25.302	3294
2005	26.738	4441

** Τα στοιχεία αφορούν μόνο το δανεισμό βιβλίων. Στους παραπάνω αριθμούς δεν περιλαμβάνονται οι χρήστες που χρησιμοποίησαν τη βιβλιοθήκη για διάφορους άλλους λόγους, πέραν του δανεισμού (μελέτη, έρευνα κλπ).*

Συνεργασίες

Η βιβλιοθήκη συνεργάζεται στενά με την βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης. Επίσης, εξυπηρετεί με διαδανεισμό και άλλες διευκολύνσεις, σχολικές βιβλιοθήκες της Κρήτης καθώς και πολιτιστικούς φορείς του νησιού.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Αξιοποίηση έργου

Οι κινητές βιβλιοθήκες υλοποιούν το έργο «Υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες» που είναι ενταγμένο στο ΕΠΕΑΕΚ του Υπουργείου Παιδείας και χρηματοδοτείται από το Γ'ΚΠΣ. Έργο τους είναι η υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με παροχή υπηρεσιών βιβλιοθήκης (δανεισμός βιβλίων και άλλου εκπαιδευτικού υλικού και δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων μέσω cd-rom και internet), στα απομακρυσμένα σχολεία της Κρήτης, η οποία αποτελεί περιοχή ευθύνης της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Ρεθύμνου, καθώς και η εξυπηρέτηση των υπόλοιπων σχολείων της περιφέρειας που δεν διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη. Επιπλέον, οι κινητές βιβλιοθήκες λειτουργούν ως παραρτήματα της κεντρικής βιβλιοθήκης για το σύνολο του πληθυσμού των απομακρυσμένων περιοχών.

Η συνεργασία της κινητής βιβλιοθήκης με το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων που επισκέπτεται, ο δανεισμός βιβλίων και οι εκδηλώσεις που οργανώθηκαν, έφεραν τα παιδιά, κυρίως των δημοτικών σχολείων, σε επαφή με το εξωσχολικό βιβλίο και δημιούργησαν την ανάγκη για πρόσκτηση νέου υλικού και περισσότερες επισκέψεις.

Με την υλοποίηση του προγράμματος η Δημόσια Βιβλιοθήκη απέκτησε εξοπλισμό (κυρίως ηλεκτρονικούς υπολογιστές) και σημαντικό αριθμό νέων βιβλίων, ικανών να καλύψουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του αναγνωστικού της κοινού. Το προσωπικό της είχε την ευκαιρία να εκπαιδευτεί σε ειδικά σεμινάρια για την χρήση της νέας τεχνολογίας, και πιο συγκεκριμένα του ΑΒΕΚΤ, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε με επιπλέον προσωπικό και μάλιστα ειδικευμένο.

Τέλος, στα πλαίσια του προγράμματος «Κοινωνία της πληροφορίας», δημιουργήθηκε και λειτουργεί Δημοσιο Κέντρο Πληροφόρησης για το κοινό και ιδιαίτερα τους νέους με στόχο την εξοικειώσή τους με τη νέες τεχνολογίες και γενικότερα την "Κοινωνία της Πληροφορίας".

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Πρόδος της βιβλιοθήκης

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη Ρεθύμνου, παρά τις αντιξοότητες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει από τη μη επαρκή στελέχωσή της και την επιτακτική ανάγκη ανέγερσης νέου κτιρίου για τη στέγασή της, βελτιώνει συνεχώς τις παρεχόμενες υπηρεσίες της:

- Αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το εξαιρετικό και σπάνιο υλικό της με αποτέλεσμα να γίνει πόλος έλξης για μελετητές και ερευνητές.
- Το πολύτιμο αρχαιακό υλικό τοπικού χαρακτήρα και η πολύ μεγάλη συλλογή της σχετικά με τον πολιτισμό και την ιστορία της περιοχής συμβάλλουν στην ανάδειξη και την καταγραφή της τοπικής ιστορίας.
- Συνεχίζει το εκδοτικό της έργο αναδεικνύοντας τοπικούς συγγραφείς και στηρίζοντας ενεργά την πνευματική κίνηση του τόπου.
- Αποτελεί κέντρο επικοινωνίας και πληροφόρησης και ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές και πολιτιστικές ανάγκες των χρηστών της.
- Πραγματοποιεί ή συμμετέχει σε εκδηλώσεις, εκδόσεις βιβλίων, συνέδρια κ.λπ.

Από τα παραπάνω φαίνεται η προσπάθεια της βιβλιοθήκης να ανταποκριθεί όσο καλύτερα γίνεται στο ρόλο της και τις αυξανόμενες ανάγκες του κοινού της στον 21^ο αιώνα. Η ανταπόκριση του κόσμου αποδεικνύει ότι τα καταφέρνει και δίνει στο προσωπικό της κουράγιο να συνεχίσει το έργο του.

Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΕΚΤ - ΑΒΕΚΤ

Υποστήριξη χρηστών μέσω Διαδικτύου - Συνηθισμένες ερωτήσεις

Στο πλαίσιο υποστήριξης των χρηστών του Συστήματος Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΑΒΕΚΤ, έχουν καταγραφεί πληροφορίες και χρήσιμο υλικό, το οποίο διευκολύνει το έργο των βιβλιοθηκών στις καθημερινές εργασίες τους. Το σχετικό υλικό διατίθεται στην ηλεκτρονική σελίδα <http://www.ekt.gr/products/abekt/support/>.

Ο δικτυακός τόπος της Υποστήριξης Χρηστών του ΑΒΕΚΤ 5.5 χωρίζεται σε τέσσερις βασικές ενότητες:

Συνηθισμένες Ερωτήσεις για το ΑΒΕΚΤ 5.5

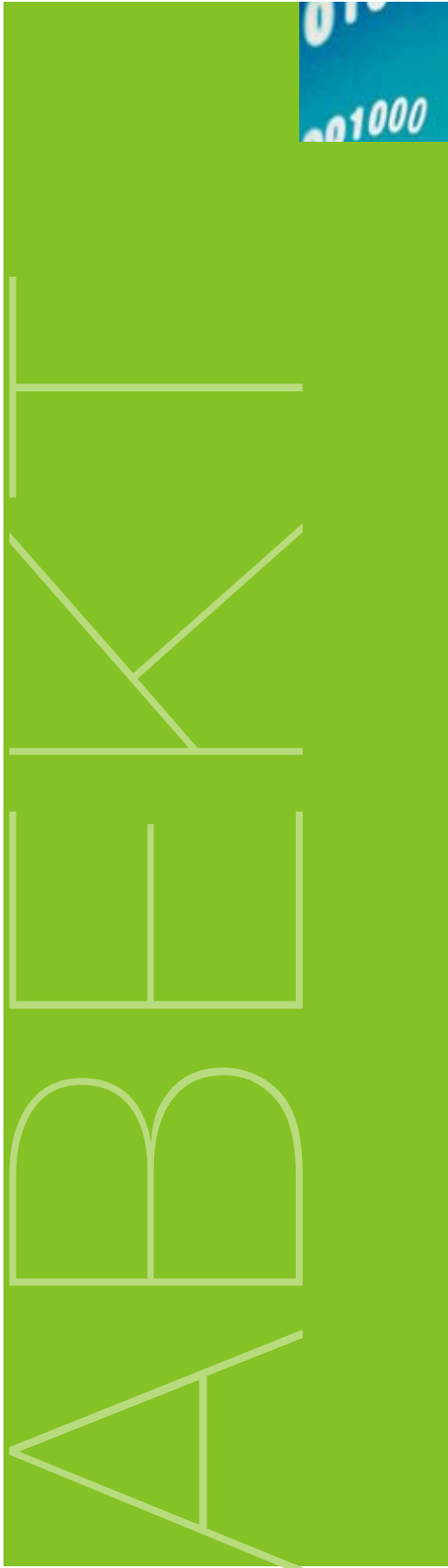
<http://www.ekt.gr/products/abekt/support/faq.html>

Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνονται συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις σε θέματα που αφορούν τη χρήση των υποσυστημάτων του ΑΒΕΚΤ 5.5. Πιο αναλυτικά, υπάρχουν επτά υπό-ενότητες, μία για κάθε υποσύστημα:

1. Αναζήτηση - Ανάκτηση
2. Κατάλογος (Βιβλιογραφικές εγγραφές και Εγγραφές Καθιερωμένων Τύπων)
3. Εκτυπώσεις και Ετικέτες
4. Λειτουργίες Βιβλιοθήκης (Αρχείο μελών, Κυκλοφορία υλικού και Παραγγελίες)
5. Παρακολούθηση Τευχών Περιοδικών Εκδόσεων
6. Ανταλλαγή Δεδομένων
7. Στατιστικά

Οι πληροφορίες αυτές απαντούν σε βασικές απορίες των χρηστών του ΑΒΕΚΤ, οι οποίες έχουν ήδη καταγραφεί στο πλαίσιο της υποστήριξης.

Βιβλιογραφία για θέματα Καταλογογράφησης (Ενδεικτική)

[<http://www.ekt.gr/products/abekt/support/bibliography.html>]

Η βιβλιογραφία αναφέρεται σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν για την απόκτηση βασικών γνώσεων αναφορικά με θέματα καταλογογράφησης, όπως πρότυπα, εγχειρίδια, κανόνες και κατευθυντήριες οδηγίες υλοποίησης. Το προαναφερθέν υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους χρήστες του ABEKT 5.5 στην εργασία της καταλογογράφησης. Στο πλαίσιο της βιβλιογραφίας, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση των Άγγλοαμερικάνικων Κανόνων Καταλογογράφησης και του βιβλιοθηκονομικού προτύπου UNIMARC, τα οποία έχουν καθιερωθεί στο χώρο των ελληνικών βιβλιοθηκών.

Εγκατάσταση - Χρήση

<http://www.ekt.gr/products/abekt/support/install.htm>

Η ενότητα περιλαμβάνει βασικές εισαγωγικές πληροφορίες για την εγκατάσταση και χρήση του συστήματος ABEKT 5.5.

Ελάχιστες Προδιαγραφές Υπολογιστών για τη Λειτουργία του ABEKT 5.5

<http://www.ekt.gr/products/abekt/support/specs.html>

Η ενότητα περιλαμβάνει βασικές τεχνικές προδιαγραφές για τη λειτουργία του συστήματος ABEKT 5.5. Οι προδιαγραφές αυτές δεν αποτελούν συγκεκριμένη πρόταση για το υπολογιστικό περιβάλλον της βιβλιοθήκης.

Ο δικτυακός τόπος της Υποστήριξης Χρηστών θα ανανεώνεται προκειμένου να καλύπτει τις ανάγκες των βιβλιοθηκών. Υπενθυμίζεται ότι για κάθε ερώτημα που αφορά το ABEKT μπορείτε να απευθύνεστε στο Γραφείο Υποστήριξης χρηστών ABEKT (κα Μάρα Κουνάδη, e-mail: abekt@ekt.gr, τηλ.: 210 7273970 κατά τις ώρες: 9 - 12). Δεδομένου μάλιστα ότι τα ερωτήματα/αιτήματα καλύπτουν ένα ιδιαίτερα ευρύ πεδίο θεμάτων, οι χρήστες ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν ως κύριο τρόπο επικοινωνίας το [e-mail](mailto:abekt@ekt.gr).

Εκδόσεις του ΕΚΤ για τις βιβλιοθήκες στο Διαδίκτυο

Οι εκδόσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες» - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II, Γ'ΚΠΣ), το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και το Ελληνικό Δημόσιο.

Κατευθυντήριες Οδηγίες για Κτίρια Λαϊκών Βιβλιοθηκών

Οι προδιαγραφές για τα κτίρια και τις υποδομές των λαϊκών βιβλιοθηκών και των κινητών μονάδων τους, που εξασφαλίζουν εύρυθμη λειτουργία και αναβαθμισμένες υπηρεσίες για το κοινό, παρουσιάζονται στη νέα έκδοση του ΕΚΤ "Κατευθυντήριες Οδηγίες για Κτίρια Λαϊκών Βιβλιοθηκών".

Η έκδοση ανταποκρίνεται στην ανάγκη για αποδοτική ανέγερση, διαμόρφωση, επέκταση, επισκευή ή ανακαίνιση κτιρίων λαϊκών βιβλιοθηκών. Απευδύνεται σε βιβλιοθηκονόμους και/ή υπεύθυνους βιβλιοθηκών, καθώς και σε μηχανικούς, αρχιτέκτονες, και γενικά τους μελετητές των σχετικών θεμάτων, φιλοδοξώντας να αποτελέσει κοινή βάση διασύνδεσης και επικοινωνίας.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες διαμορφώθηκαν με βάση σχετικές επιστημονικές εργασίες και την ισχύουσα νομοθεσία, ενώ λήφθηκαν υπόψη οι διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στο χώρο. Η έκδοση αποτελεί προϊόν των εργασιών της Επιτροπής που συστάθηκε από το Υπουργείο Εθνικών Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη σύνταξη κτιριακών προδιαγραφών των λαϊκών (δημόσιων και δημοτικών) βιβλιοθηκών. Περιλαμβάνει πληροφορίες για το πλαίσιο λειτουργίας των λαϊκών βιβλιοθηκών, αρχές σχεδιασμού και υλοποίησης κτιρίων, στοιχεία για τον προσδιορισμό των αναγκών σε χώρους και εξοπλισμό, την ασφάλεια και την προστασία, κ.ά.

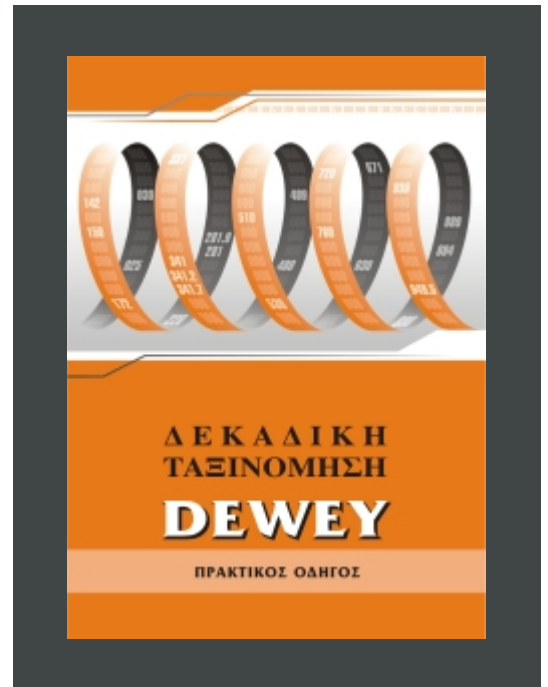
Η έκδοση έχει ήδη διατεθεί στις ελληνικές βιβλιοθήκες, ενώ διατίθεται και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση http://www.ekt.gr/products/lib_buildings/.

Πρακτικός Οδηγός για τη Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey

Ο Πρακτικός Οδηγός για τη Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey συνοψίζει τα βασικά σημεία που αφορούν τη σωστή εφαρμογή του Συστήματος Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey, τα οποία θα πρέπει να έχει υπόψη του κάθε χρήστης πριν ξεκινήσει την ταξινόμηση και τον τρόπο δόμησης ταξινομικού αριθμού.

Στόχος της νέας έκδοσης του ΕΚΤ είναι η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της ελληνικής έκδοσης του Συστήματος Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey - που έχει εκδοθεί από το ΕΚΤ - από το σύνολο του προσωπικού των ελληνικών βιβλιοθηκών.

Ο Οδηγός έχει διατεθεί στις ελληνικές βιβλιοθήκες, ενώ διατίθεται και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://www.ekt.gr/products/dewey>.

Πηγές Φωτογραφιών

- 6** / Συλλογικός Κατάλογος Δημόσιων Βιβλιοθηκών (φωτ. ΕΚΤ)
- 12** / Ταξινόμηση, ταξιθέτηση και θεματική πρόσβαση (φωτ. - σύνθεση Δ. Πελεκάνου)
- 16** / Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας (φωτ. Βιβλιοθήκης Βέροιας)
- 22** / Παπαχαραλάμπειος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου (φωτ. Βιβλιοθήκης Ναυπάκτου)
- 28** / Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρεθύμνου (φωτ. Βιβλιοθήκης Ρεθύμνου)
- 32** / Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΕΚΤ-ΑΒΕΚΤ (φωτ. ΕΚΤ)
- 34** / Κατευθυντήριες Οδηγίες για Κτίρια Λαϊκών Βιβλιοθηκών (σχεδιασμός: Π. Μαυρομμάτης)
- 35** / Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey: Πρακτικός Οδηγός (σχεδιασμός: Π. Μαυρομμάτης)
Σχεδίαση Τεύχους: Δ. Πελεκάνου, ΕΚΤ

Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες ...Κινούνται

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

"Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες...Κινούνται", τεύχος 5, Σεπτέμβριος 2007: Τετράμηνη έκδοση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης/ΕΙΕ που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του έργου "Ολοκλήρωση των Έργων των Κινητών Βιβλιοθηκών"-Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II), Γ, ΚΠΣ, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση-Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από το Ελληνικό Δημόσιο.

www.ekt.gr